

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۱۸) تیرماه ۱۳۵۱

فهرست مطالب

- ۱ - قرأت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : کاسمی ، ایمان زهرانی ، زرین پور ، دکتر خسروی کردستانی .
- ۳ - تصویب صورت جلسات یازدهم و سیزدهم تیرماه .
- ۴ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی .
- ۵ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر معتمد وزیری معاون وزارت اقتصاد .
- ۶ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی .
- ۷ - تقدیم تلگراف عشایر بویراحمد بوسیله آقای فرهادپور .
- ۸ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی دائر به تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی الحاق يك تبصره بماده ۹۶ قانون محاسبات عمومی و ابلاغ بدولت .
- ۹ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه تأمین اعتبارات مسکن و تشویق خانه سازی و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۰ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای دکتر تاجبخش معاون وزارت امور خارجه .
- ۱۱ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۱۲ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی دائر به تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی بولی و بانکی کشور و ابلاغ بدولت .
- ۱۳ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به لایحه اجازه وکالت دادگستری به افسران قضائی لیسانسه حقوق بازنشسته نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال مجدد به مجلس سنا .
- ۱۴ - طرح گزارش شور اول و طرح و تصویب فوریت و اصل گزارش کمیسیون بهداری راجع به الحاق دولت ایران به معاهده واحد مربوط به مواد مخدر ۱۹۶۱ نیویورک و ابلاغ بدولت .
- ۱۵ - بیانات آقای رئیس در مورد مدت انتخاب هیئت رئیس و تصویب تمدید مدت یکساله هیئت رئیس تا ۱۴ مهرماه سال جاری .
- ۱۶ - تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدری وزیر مشاور .
- ۱۷ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای مهندس آموزگار وزیر آبادانی و مسکن .
- ۱۸ - اعلام تعطیلات تابستانی .
- ۱۹ - ختم جلسه .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱ - قرأت اسامی غائبین جلسه قبل
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
(شرح زیر خوانده شد)
- غائبین با اجازه آقایان :
- دکتر ابوالهدی - دکتر اسکوئیان - اکبر - امام
- مردوخ - امیر احمدی - اهلخانی پور - دکتر بلزرگانی -
- بختیاری پور - بوشهری - غلامرضا بهادری - مهندس
- بهبهانی - بهنیا - پیمان - تژده - دکتر تنکابنی - دکتر
- جزایری - جوانشیر - جهانی - چنگیزی - تیمسار حکیمی -
- امیر علم خزیمه - رامبد - ساگینیان - سجادی - سمعی -
- دکتر سنگک - دکتر شمس - شیخ بهائی - دکتر فضل اله صدر

عبدالحسین طباطبائی - دکتر عظیمی - غضنفری - دکتر فروزین - فیاض - دکتر قهرمان - کشفی - دکتر کفائی - مافی - محسنی مهر - مرنندی - مهندس قاسم معینی - نامورد - دکتر وفاد - دکتر گایگ - دشتی - دولو - ذوالفقاری - خانم دکتر آصف زاده - خانم دکتر دولشاهی - خانم دکتر طالقانی - خانم بزرگ نیا - خانم ابتهاج سمعی .

غائبین مریض - آقایان :

احتشامی - عبدالحسین آموزگار - اخلاقی - دکتر برادر - دکتر رفیعی - ضیائی احمدی - کسرائی - دکتر متین - دکتر مشایخی - نارویی - نیک پور .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : کاسمی - ایمان زهرانی - زرین پور - دکتر خسروی کردستانی

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای کاسمی تشریف بیاورید .

کاسمی - با اجازه مقام معظم ریاست ، شرحی از اهالی مازندران باینحساب رسیده است راجع به زمینهای ساحلی شهرستان ساری ، نمایندگان محترم استحضار دارند با استقبالی که مردم از سواحل دریای مازندران برای ایام تابستان میکنند روز بروز مشکلات امر ساحلی برای استفاده از زمین های ساحلی زیادتر میشود متأسفانه چندی پیش زمین های ساحلی شهرستان ساری را بین مؤسسات دولتی قرعه کشی کردند و تأسیساتی از طرف وزارتخانه های مختلف در آنجا وجود آمد . اهالی شهرستان ساری و بهشهر و شاهی متأسفانه از استفاده از زمین برای پلاژ محروم هستند بعلم اینکه وزارتخانه ها در آنجا پلاژهایی دارند افراد نمیتوانند از اینگونه پلاژها استفاده کنند و شرحی نوشته اند با امضاهای متعدد که تقدیم مقام معظم ریاست میکنم و تقاضا میکنم نسبت باین مسأله اقدام جدی بعمل آید مشکلات دیگری از لحاظ زمین های ساحلی مازندران بوجود آمده که چندی پیش عده ای از افراد که تقریباً در خرید و فروش این قبیل زمین ها تخصص دارند و استفاده شایان از این نوع زمینها میکنند مقدار زیادی از زمینهای زراعتی را در اطراف بابلسر خریداری کردند وبدون اینکه این زمینها از لحاظ استفاده از پلاژ موقعیتی داشته باشند یا زمین ساحلی داشته باشند این زمینها دارند تقسیم میکنند و میفروشند با افرادی که با آگاه این زمینها را برای استفاده ایام تابستان

خریداری خواهند کرد و در اختیار آنها میگذارند باین ترتیب برای مردم بعداً اشکالاتی بوجود خواهد آورد برای اینکه افراد نمیتوانند از ساحل دریای خزر استفاده کنند دریک مورد که این جریان اتفاق افتاد خوشبختانه دولت بموقع اقدام کرده و جلوی این نوع کارها را گرفته تقاضا این است چون این نوع زمینها زمینهای زراعتی است و راه بدریاء ندارد و مردم بدون اطلاع این زمینها را خریداری میکنند ، باید مردم بدانند که این زمینها در محدوده شهرها قرار نگرفته وتابع مقررات شهرداریها هم نمیتواند باشد . دولت برای این کار باید ضوابطی معین بکند تا مردم دچار اشکال نشوند و افرادی که میخواهند زمین های غیر ساحلی را بفروش رسانند یا تقسیم کنند اقل برای این نوع زمینها یک قسمتی را برای پلاژ خریداری کنند و اختصاص بدهند که بعد این افراد که خواستند ساختمان کنند بتوانند از دریاهم استفاده بکنند . مسأله دوم گزارشی است که از طرز کار کمیسیون عرایض مجلس شورای ملی بعرض نمایندگان محترم خواهد رسید گزارشی قبلی رادرتاریخ ۱۳۵۰/۱۲/۹ تقدیم کردم و مطالبی که در آنجا مطرح شده بود بعرض نمایندگان محترم رسید بنده ضمن تشکر از همکاری نمایندگان محترم مجلس شورای ملی که با بنده در کمیسیون عرایض همکاری میکنند از کارمندان اداری کمیسیون عرایض و همچنین از نمایندگان مسئول وزارتخانه ها که در این مدت باینده در رفع شکایات مردم همکاری جدی کردند صمیمانه سپاسگزار میباشم و گزارش دوم کمیسیون عرایض را تقدیم مقام معظم ریاست میکنم (احسن - احسن) .

رئیس - گزارش کمیسیون عرایض در صورت جلسه امروز چاپ میشود . آقای ایمان زهرانی بفرمائید .

ایمان زهرانی - جناب آقای رئیس ، همکاران محترم بطوریکه استحضار دارید در ملاقات اخیر نمایندگان محترم آذربایجان شرقی و غربی با آقای نخست وزیر که جلسه بسیار مهم و مفیدی بود آقای هویدا نخست وزیر شایسته ایران یاد آور شدند که سرمایه گذاری های برنامه پنجم معادل سرمایه گذاریهای خواهد بود که طی ۲۵ سال اخیر در کشور ماسرمایه گذاری شده است .

این امر بشارت مهمی ب همه افراد ملت ایران بوده ونشانه کاملی از بهبود وضع مالی کشور میباشد (صحیح است) .

درآمد نفت ایران در اثر ارشاد داهیان شاهنشاه آریامهر و سیاست روشن دولت ومدیریت و کاردانی جناب آقای دکتر اقبال ۹ ماهه اول سال ۵۰ به بیش از ۱۷۳۴ میلیون دلار افزایش یافته و بامقایسه سال ۴۹ بیش از ۵۰۰ میلیون دلار افزایش داشته است .

همچنین طبق آمارهای رسمی درآمد ارزی کشور در ۹ ماهه اول سال ۵۰ برقمی معادل ۲۲۳۰ میلیون دلار وبادریافتی های ارز متفرقه معادل سه هزار میلیون دلار میباشد .

از طرف دیگر جالب است که گفته شود در سال ۱۳۵۰ بارشاد صحیح بانک مرکزی بیش از ۵۰ میلیارد از سپرده های مردم ببانکهها جلب و تسهیلات لازم اعتباری برای بخش خصوصی فراهم شد همچنین حجم سپرده های مردم به بیش از ۲۵۰ میلیارد ریال افزایش یافته است . اظهارات جناب آقای هویدا نخست وزیر عزیز ما درباره بهبود وضع پولی کشور که شاهد آن این ارقام میباشد نشان میدهد که کشور ما برهبری داهیان شاهنشاه آریامهر سیاست سالم مالی واقتصادی دارد که برای هر ایرانی غرور انگیز میباشد (صحیح است) ولازم میدانم در این ساحت مقدس از کلیه کسانی که در این باره تلاش و فعالیت دارند صمیمانه تشکر کنم (احسن) خوشبختانه امروز لایحه پولی و بانکی در مجلس شورای ملی مطرح است وباکوشش وتلاش نمایندگان اصلاحات مهمی در آن بعمل آمده و این امر گام بزرگ دیگری درباره سیستم پولی کشور میباشد وبهتر میتواند سیاست سالم پولی کشور ما کمک کند بجاست از توجه وعلاقمندی وزیر دارائی آقای دکتر آموزگار ورئیس بانک مرکزی آقای دکتر جهانشاهی در اصلاح قانون پولی و بانکی کشور وارشاد سیاست پولی مملکت صمیمانه تشکر کنم .

در خانمه از دولت حزبی خود تقاضا دارم با احتیاجات حوزه انتخابی اینجناب بوئین زهرا پیش از پیش توجه نموده در مورد کنترل دقیق آبهای زیرزمینی و واگذاری جاههای موجود وتوسعه دامپروری و ایجاد صنایع و

جذب نیروهای انسانی اقدام لازم بعمل آورند ، متشکرم (احسن) .
رئیس - آقای زرین پور بفرمائید .
زرین پور - جناب آقای رئیس ، همکاران محترم ، یکی از برنامه های مهم و بسیار مفیدی که دولت خدمتگزار جناب هویدا در اجرای نیات عالی شاهنشاه آریامهر در چند سال اخیر بانجام آن مبادرت ورزیده ، فراهم نمودن تسهیلات لازم جهت دانشجویان ایرانی مقیم کشورهای اروپائی وآمریکا در ایام تابستان وتبیه وتنظیم برنامه های بازدید از پیشرفتهای مملکتی است . (صحیح است) .

این برنامه با همکاری شرکت هواپیمائی ملی ایران ووزارتخانه های امور خارجه ، علوم و آموزش عالی و سازمان جلب سیاحان اجرا میگردد ، ودانشجویان عزیز پس از توقف کوتاه بابیکندنیا خاطرات خوش و یکنوع دید وسیع نسبت به تحولات وترقیات حاصله در مدت کوتاه گذشته برای ادامه تحصیلات عالی به محل تحصیل خود باز میگردند . شك نیست که دیدن این همه پیشرفتهای و رفاه بیشتر جامعه ایرانی وبیشتر آرمانه های مقدس ملی که در پرتو ارشاد شاهنشاه آریامهر در کلیه شئون اجتماعی ، اقتصادی وسیاسی مملکت ، ودراثر انقلاب سفید ایران بوجود آمده ، در آنها احساس غرور ایجاد میکند (صحیح است) که پس از پایان دوران تحصیلی با اشتیاق فراوان به میهن عزیز مراجعت کرده تابتوانند سهمی در پیشرفت برنامه های ملی ومملکتی داشته ودین خود را به مملکت وهموطنان خود ادا نمایند .

این دید ناسیونالیستی ومیهن پرستانه که بشدت در آنها ایجاد میشود چیزی جز اثرات رهبری خردمندانه پیشوای عالیقدر ملت ایران نیست که امروز از چهره های درخشان سیاست بین المللی میباشد (صحیح است) وافتخار آمیز است که انسان خود را ایرانی بداند و برای ایران از علوم وتکنیک جدید بهره گیرد ، وتجربه آموزد وبه ایران برگردد وبان خدمت کند (احسن) .

افکار وروح ناسیونالیستی در همه زمان در دانشجویان ایرانی مقیم خارج وجود داشته و دارد ، (صحیح است) ومعتمدیم که داشتن این ایده ثلوثی سبب

میشود که هر فرد دبستگی عمیق و مداومی نسبت به آداب و رسوم و پیشرفت تمدن و اقتدار حکومت ملی خود پیدا نماید.

هر روز که از تاریخ پرافتخار و غرور آمیز سلطنت شاهنشاه میگذرد، ملت ایران بخصوص و مردم سراسر گیتی بطور عموم به عظمت روح و بزرگی اندیشه‌های خردمندان و حکیمان شاهنشاه معظم و قوف بیشتری مییابند (صحیح است).

باتوجه به اینکه مدتی است که از سخنرانی تاریخی شاهنشاه آریامهر در پنجاه و هفتمین اجلاس کنفرانس بین‌المللی کار درژنو میگذرد ولی هنوز اکثر مطبوعات و رادیو تلویزیون‌های دنیا درباره اهمیت و اثرات آن بحث میکنند. احاطه کامل شاهانه به مسائل مختلف جهانی همیشه شنوندگان را تحت تأثیر قرار میدهد ولی آنچه در مصاحبه مطبوعاتی و رادیو تلویزیونی اخیر شاهنشاه در لندن بیش از پیش جلب نظر و شور و هیجان و غرور قاطبه مردم بخصوص دانشجویان ایرانی مقیم خارج از کشور را برانگیخته است، صراحت خاص و تحسین آمیز، بیان گرم و شیوای رهبر عالیقدر ملت ایران است که چون از دل برآمده است به بهترین صورت در دهانشسته است. (صحیح است - احسن) زیرا بار دیگر بجهانیان ثابت شد که ملت ایران با تریسیست مستقل ملی و اجرای آرمانهای

ناسیونالیستی هیچ مانعی برای استقامت و خودنمایی نمیتواند داشته باشد و ملت ایران با کوشش و تلاش شبانه روزی خود بسوی دروازه طلای تمدن بزرگ با سر بلندی گام برمیدارد (صحیح است) نامه‌های زیادی از اعضای گروه دانشجویان ناسیونالیست ایرانی مقیم خارج از کشور رسیده که در این نامه‌ها همه جا از غرور و افتخاری که بیانات عمیق و مهم شاهنشاه در کنفرانس بین‌المللی کار در آنها ایجاد کرده، و اثراتی که مصاحبه مطبوعاتی شاهنشاه در لندن در دل و ذهن آنها بخشیده گفتگو نموده‌اند و یاد آور شدند، «مادر کشورهای خارج و در دیار غربت وقتی باین سخنرانیها و مصاحبه‌ها که بزبانهای مختلف ترجمه و منتشر میشود، از اینکه ایرانی هستیم احساس غرور و سرافرازی میکنیم» (احسن) وقتی يك جوان ناسیونالیست ایرانی که دور از وطن و

پدر و مادر خود، نامه مینویسد و می‌گوید «پدر، هیچ افقی درخشانتر از افقی که شاهنشاه برای ملت ایران ترسیم فرموده‌اند نیست. من وقتی در اینجا رهبر کشورمان را دیدم که با بصیرت کامل عالیترین تحقیقات روز را در کنفرانس بین‌المللی کار تشریح کردند بعنوان يك ایرانی ناسیونالیست. بر خود بالیدم» (احسن).

اینست طرز فکر يك دانشجوی ناسیونالیست ایرانی در خارج از کشور، او و هزاران دانشجوی وطن پرست دیگر با شنیدن سخنان شاهنشاه خود و تجلیل و احترام عمیق که مطبوعات و رادیو تلویزیون‌های مختلف جهان نسبت به معظم له بعمل آوردند اشک شوق در چشم جمع کردند و در عقیده خود راسختر شدند تا دست بدست هموطنان خود، ایرانی سعادت مندتر و باشکوه‌تر بسازند.

من در اینجا اینهمه احساسات پناك و بی‌شائبه شاهد و ستانه و وطن پرستانه طبقه جوان و تحصیل کرده مملکت را بساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم میدارم، و امیدوارم جوانان مملکت که گردانندگان آینده کشور دوهزار و پانصدساله شاهنشاهی ایران هستند، در راه تحقق بخشیدن به آمال و منویات مقدس شاهنشاه معظم که در مسیر سیاست مستقل ملی همواره جریان دارد موفق و مؤید باشند (انشاءالله).

در پایان لازم میدانم که ای از کنفرانس بین‌المللی کارژنو بعرض همکاران ارجمند برسانم تا میزان اهمیت و تأثیر قاطع شخصیت شاهنشاه در جلسه تاریخی و بیانات معظم له را از زبان کارگردانان این کنفرانس بعرض حضار محترم رسانیده باشم.

در آخرین اجلاس کنفرانس، مدیر کل دفتر بین‌المللی کار برای اینکه درجه تأثیر کلام شاهنشاه را یکبار دیگر عنوان کرده باشد، رئوس فرمایشات معظم له را بار دیگر بازگو کرد و بر این نکته تأکید داشت که «آنچه رهبر ایران فرموده‌اند تا بدان پایه مهم و در جهت هدفها و فعالیت‌های سازمان بین‌المللی کار بود که دستور اجلاس فعلی را تحت الشعاع قرار داده است» و این برای ملت ایران بخصوص دانشجویان و ایرانیان مقیم کشورهای خارج باعث غرور و سرفرازیست که نمایندگان

یکصد و پانزده کشور شرکت کننده در این کنفرانس ناجه حد به نظریات صائب و مؤثر شاهنشاه که مسلماً برفع صلح و آرامش همه مردم و مال جهان است احترام خاصی قائل هستند (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر خسروی کردستانی بفرمائید.

دکتر خسروی کردستانی - جناب آقای رئیس نمایندگان محترم مجلس شورای ملی

در جریان سه روز اخیر کنکور سراسری دانشگاههای کشور در تهران و شهرستانها با نظم و ترتیب خاصی برگزار و دهها هزار از جوانان مملکت برای ورود بدانشگاههای مملکت آخرین تلاش و کوشش خود را بکار بردند و تازه روز دیگر حدود ۱۰۴۹۱ دانشجوی جدید بدانشگاهها راه پیدا خواهند کرد.

در اینجا لازم است از مسئولان برگزاری مسابقه و مرکز آزمون شناسی وزارت علوم و آموزش عالی و استادان و کارکنان دانشگاههای مملکت که چندین ماه است برای تمهید مقدمات و برگزاری هر چه دقیقتر و منظمتر این مسابقات اوقات خود را مصروف داشته‌اند سپاسگزاری شود (احسن).

در دوران انقلاب اجتماعی ملت ایران برهبری خردمندان شاهنشاه آریامهر وضع تحصیلات عالی دوش بدوش سایر شئون اجتماعی، به بهترین نحو متحول و پیشرفته شده است و با بکار بستن مفاد منشور انقلاب آموزشی در اجرا و امثال او امر مؤکد و مستمر رهبر انقلاب درباره بهبود وضع دانشگاهها روز بروز تحولی جدید در جهت بهبود وضع آموزش عالی کشور بچشم میخورد (صحیح است).

اینجانب طی جلسات گذشته پیشرفتهای دانشگاههای اصفهان و مشهد را بطور مشروح بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی رساندم و اینک بمناسبت پایان سال تحصیلی دانشگاه تهران که اغلب نمایندگان محترم مجلس شورای ملی افتخار دارند سالهای شیرینی از عمر خود را در آنجا بفراتر گرفتن علم و دانش و تکمیل تحصیلات خود در آن مصرف نموده‌اند میبپردازم.

روز پنجشنبه هشتم تیر ماه دانشگاه باین مناسبت مراسمی برپا نمود و ضمن گزارش کار سالیانه رئیس

دانشگاه نکات بسیار جالبی درباره تحقیقات در دانشگاه تهران و رفاه دانشجویان و روابط دانشجو و دانشگاه و جامعه جلب نظر مینمود و اینک خلاصه‌ای از آن باستحضار همکاران ارجمند میرسد.

شکی نیست که بزرگترین رسالت دانشگاهها کار تحقیقاتی آنهاست و همین عامل است که در زنده ماندن و تحول و تطور و پیشرفت و اعتلای يك واحد آموزشی عالی بزرگترین نقش را بازی میکند برای اینکه سرعت پیشرفت دانشهای بشری چنان است که جدا کردن تعلیم از تحقیق امکان پذیر نیست. معلومات برجسته ترین فارغ التحصیلان دانشگاهها در بسیاری از رشته‌های دانش بشری پس از مدتی کوتاه کهنه و نارسا بنظر میرسد پس اگر تحقیق مکمل تعلیم نباشد محتوای مفاد دروس خواهد ناخواه دچار کمبود کیفی و کمی خواهد شد و اثر آن در سطح دانش فارغ التحصیلان محسوس خواهد گشت و شماره و کیفیت انتشارات علمی يك دانشگاه و مخصوصاً ارزش جهانی آن شاخص غیر قابل تردید در زمینه اهمیت و وسعت تحقیقات در آن دانشگاه بشمار میرود و جلوه دیگر آن کیفیت دروس و هماهنگی آن با پیشرفتهای علمی است (صحیح است).

دانشگاه تهران با ۱۴۳۶ نفر اعضای هیئت علمی تمام وقت و نیمه وقت خود که ۱۲۷۷ نفر از آنها دارای درجه دکتری هستند بزرگترین نیروی علمی و مهمترین مرکز تحقیقاتی و آموزشی ایران است و حاصل کار دانشگاهیان ارزنده و قابل تحسین و احترام است (صحیح است).

در طی یکسال گذشته ۲۱۱ مقاله علمی و تحقیقاتی (تحقیقی) از دانشگاهیان در مجلات طراز اول بین‌المللی بطبع رسید که ۱۴۰ عنوان بزبان انگلیسی ۵۰ عنوان به زبان فرانسه ۱۹ عنوان بزبان آلمانی و يك عنوان بزبان ایتالیایی و يك عنوان بزبان روسی بوده است.

انتشار این مقالات نه تنها دانش ایرانی را در معیار جهانی قرار میدهد بلکه پذیرش آنها بسوی هیئت‌های مسئول مجلات مهم جهانی خود دلیل بر اعتبار و جنبه بدیع تحقیقاتی آنهاست.

علاوه بر آن طی یکسال گذشته ۹۰ تحقیق علمی

از طرف دانشگاهیان در کنگره‌ها و کنفرانسهای علمی جهان عرضه شده است.

تعداد مقالات علمی و تحقیقاتی که در یکسال گذشته از طرف دانشگاهیان در مجلات تخصصی و علمی فارسی انتشار یافته ۴۷۰ می‌باشد و ۳۹ مقاله تحقیقی نیز در مجامع و کنگره علمی داخلی ارائه شده است.

علاوه بر اینها دانشگاه تهران در طی یکسال گذشته ۱۱۳ نشریه تحقیقاتی مستقل انتشار داد و ۴۶ شماره مجلات مختلف دانشگاهی که حاصل مطالعات اعضای هیئت علمی دانشگاه است طبع و نشر گردیده است.

بالاخره شماره کتابهایی که دانشگاهیان در طی یک سال اخیر بزبان فارسی انتشار دادند از یکصد متجاوز است. برگزاری جشنهای شاهنشاهی فرصتی بسیار ارزنده برای شکوفان شدن تحقیقات اصیل و عمیق راجع به تاریخ فرهنگ و تمدن درخشان ایرانی بود و با بررسی گزارش دربار شاهنشاهی در این زمینه سهم و نقش مهم متعلق بدانگاهیان بخوبی مشخص میگردد (صحیح است).

کوششی که در اجرای مفاد منشور انقلاب آموزشی و مخصوصاً توصیه‌های کنفرانس ارزیابی تیرماه ۱۳۵۰ در جهت توسعه موجبات و وسایل رفاه دانشجویان انجام گرفته واقعاً جالب و کم سابقه است.

پذیرش در دانشگاه تهران بعنوان قدیم‌ترین و بزرگترین مؤسسه آموزش عالی کشور بحکم آمارناشی از مسابقات ورودی سرتاسری بیش از همه دانشگاههای کشور مورد علاقه دانشجویان است.

دانشگاه تهران بیش از همه دانشگاههای ایران جلوه مجموع گروههای اجتماعی و آئینه تمام‌نمای این حقیقت روشن است که در جامعه متحول امروزی، تحصیلات عالی اختصاص بطبقه و یا گروه خاصی ندارد در میان دانشجویان فرزندان کشاورزان و کارگران و پیشه‌وران و کارمندان جزء فراوانند و این افتخار دانشگاه تهران است که به پیروی از یک سنت دیرین ایرانی در محدوده خود پیوندهای مودت و دوستی جوانان این سرزمین را از هر نقطه و از هر گروه اجتماعی که باشند پایدار میسازد.

بهین سبب به پیروی از منویات رهبر عالیقدر کشور که مکرر اعلام و تأکید فرموده اند که فقدان امکانات مالی نباید مانعی در راه انجام تحصیلات عالی برای افراد مستعد باشد و با استفاده از همه کمکها و امکانات دانشگاه تهران کوشیده است حداکثر امتیازات ممکن را در اختیار دانشجویان نیازمند قرار دهد (صحیح است) آمار و ارقام زیر نشانه کوشش استثنائی در این زمینه است که در سال تحصیلی ۵۱-۵۰ بعمل آمده است.

تعداد وام‌های دانشگاهی و یا مؤسسات مختلف که بصورت وام مقطوع و یا مستمر در اختیار دانشجویان گذارده شده در سال تحصیلی ۵۰-۴۹ به ۲۹۲۰ رسید و در سال تحصیلی ۵۱-۵۰ بالغ بر ۵۴۳۲ می‌باشد.

تعداد بورسهای تحصیلی مستمر در سال ۵۰-۴۹ فقط ۴۳۸ عدد بوده و در سال تحصیلی ۵۱-۵۰ به ۹۶۳ بالغ شده است و تعداد دانشجویانی که در ساعت (ساعات) فراغت در سازمانهای مختلف دولتی و خصوصی در قبال دریافت حق‌الزحمه بکار اشتغال داشتند در سال تحصیلی قبل ۱۸۶۵ نفر بودند در سال تحصیلی ۵۱-۵۰ به ۴۲۶۷ نفر رسید ظرفیت خوابگاه دانشجویان از ۲۱۶۳ نفر به ۲۳۱۷ نفر رسید و بطور کلی مجموع امتیازات دانشجویی از ۷۳۸۶ به ۱۲۹۷۸ بالغ شد.

یکی دیگر از کارهای ارزنده دانشگاه تهران در سال تحصیلی ۵۱-۵۰ که بکلی بیسابقه بود و در افکار عمومی بسیار پر ارج و گرامی است و اثر نیکو بجای گذاشت خاطره بزرگداشت از بزرگان علم و ادب کشور عزیز ماست که بهترین سالهای عمر خود را در راه اعتلای فرهنگ و ادب و حفظ و احیای موارث گرانبهای این مرز و بوم سپری نموده‌اند (صحیح است).

بی‌شک تجلیل از مفاخر درگذشته ما آنهم در چنان مکان مقدس نه تنها حرمت و اصالت کار و توجه برسالت بزرگ دانشگاهی را بمنظور تجلیل از انسانها و کار انسانی برای همگان بالا برده است بلکه موجبات تشویق و ترغیب نسل امروزی را نیز در ادامه راه پر افتخار گذشتگان فراهم نموده است، باشد که چراغی را که اجداد ما بر افروخته‌اند و تمدن بشری از انوار پر فروغ آن همواره راه خود را روشن و تابناک دیده است برای

همیشه فروزان بماند و بر تارک افتخار و تمدن بشریت بدرخشد.

همچنین اعطای منشور استادی ممتاز به برجسته‌ترین اساتید دانشگاه نشانه قدرشناسی و هوشمندی مدیران دانشگاه تهران است (صحیح است).

امیدوارم که از آغاز برنامه پنجم عمرانی کشور با توجه به نیازمندیهای وسیع سازمانهای دولتی و خصوصی به نیروی انسانی متخصص این امکان فراهم شود که دانشجویان بتوانند از زمان تحصیل محل کار و فعالیت خود را تعیین کنند و سازمانهای مربوط با عقد قرارداد قسمتی از دستمزد آنها را بصورت پیش‌پرداخت جهت تأمین هزینه‌های مختلف آنان پردازند و در ضمن تحصیل نیز رابطه مستقیمی میان آنان و واحدهائی که در آینده محل خدمتشان خواهد بود برقرار باشد و از هدایت و مشاوره مسئولان این واحدها بهره‌مند شوند این ترتیب هم اکنون در بعضی از کشورهای جهان وجود دارد. طرز تفکر اجتماعی نوین کشور عزیز ما و امکانات مالی آنچنان است که اگر برنامه ریزی درست بعمل آید تحقق آن حتی در یک مقیاس وسیع دشوار نخواهد بود و در این قسمت نیز کشور ما را پیش‌آهنگ ترقی اجتماعی و نحوه تلقی مسائل انسانی قرار خواهد داد (صحیح است).

در خاتمه ضمن آرزوی موفقیت بیشتر برای ریاست دانشگاه تهران و عموم همکاران ایشان اعم از رؤسا و اساتید دانشکده‌ها و کادر اداری دانشگاه امیدوار است کوششهای دانشگاهیان موجبات رضایت کامل خاطر خطیر شاهنشاه آریا مهر رهبر خردمند ملت ایران را فراهم آورد.

این رضایت بزرگترین پاداش خدمت دانشگاهیان است چون همه با صمیمیت و اعتقاد راسخ خود را سربازان مددکار کوشش ملت ایران در راه افتخار و در راه سر بلندی و در راه ترقی و در راه تحقق بخشیدن بانقلاب مقدس ششم بهمن میدانیم. زیرا وظیفه استادان تنها تعلیم علوم و آموختن مهارتهای فنی نیست بلکه مهمترین وظیفه آنان توجیه مسائل اجتماعی از دید انقلاب سفید شاه و مردم و هدایت بشاهاست که شاهنشاه ما الهام بخش و پرچمدار آن هستند و ما را بطرف دروازه‌های

طلائی تمدن بزرگ رهبری می‌کنند (احسنت - احسنت).

۳- تصویب صورت جلسات یازدهم و سیزدهم تیرماه
رئیس - صورت جلسه های یکشنبه یازدهم و سه‌شنبه سیزدهم تیرماه خدمت خانم‌ها و آقایان توزیع شده است نسبت باین دو صورت جلسه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) این دو صورت جلسه تصویب میشود.

۴- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر احمدی معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی
رئیس - وارد دستور میشویم آقای دکتر احمدی بفرمائید.

دکتر احمدی (معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی) - با اجازه مقام معظم ریاست باستحضار نمایندگان محترم میرساند در اجرای ماده ۱۹ قانون سازمان دامپزشکی آئین‌نامه نظام دامداری و مرغداری تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارد.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.
۵- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر معتمد وزیری معاون وزارت اقتصاد
رئیس - آقای دکتر معتمد وزیری بفرمائید.

دکتر معتمد وزیری (معاون وزارت اقتصاد) - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم مجلس شورای ملی اساسنامه شرکت سهامی فروشگاه مرکز صنایع دستی تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارم.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی
رئیس - آقای دکتر مهدوی بفرمائید.

دکتر مهدوی (معاون وزارت کار و امور اجتماعی) با اجازه جناب آقای رئیس بمنظور افزایش مقرری بعضی از مستمری بگیران مشمول قانون بیمه‌های اجتماعی ماده واحده‌ای تهیه شده که تقدیم میشود و تقاضای تصویب آنرا دارد.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۷- تقدیم تلگراف عشار بویر احمد توسط آقای فرهادپور

رئیس - آقای فرهادپور فرمایشی دارید بفرمائید

فرهادپور - تلگرافی از عده‌ای از عشارپور بوی احمد رسیده است که برای تغییر مرکزیت این منطقه تقاضا کرده‌اند اقدام بشود تلگراف را تقدیم مقام ریاست میکنم

۸ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی دائر به تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی الحاق يك تبصره بماده ۹۶ قانون محاسبات عمومی و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش کمیسیونها راجع به الحاق يك تبصره بماده ۹۶ قانون محاسبات عمومی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز سه شنبه ۱۳ تیر ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۵۶۷۸۴ مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۳۰ راجع به الحاق يك تبصره بماده ۹۶ قانون محاسبات عمومی را که قبلا در مجلس شورای ملی تصویب شده و مجلس سنا تغییراتی در آن داده بود مطرح نمود و با تغییرات مجلس سنا موافقت کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون الحاق يك تبصره بماده ۹۶ قانون محاسبات عمومی ماده واحده - تبصره زیر بعنوان تبصره ۳ بماده ۹۶ قانون محاسبات عمومی اضافه میگردد:

تبصره ۳ - تازه‌مانی که لایحه تجدیدنظر در قانون بیمه‌های اجتماعی بتصویب مجلسین نرسیده است سازمان بیمه‌های اجتماعی از نظر مالی تابع مقررات مالی خاص خود خواهد بود.

دولت مکلف است لایحه مزبور را قبل از پایان سال ۱۳۵۱ تقدیم مجلسین نماید.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش از کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه روز سه شنبه ۱۳ تیر ماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر مهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی لایحه الحاق يك تبصره بماده ۹۶ قانون محاسبات عمومی را که قبلا در مجلس شورای ملی تصویب شده و مجلس سنا تغییراتی در آن

داده بود مورد رسیدگی قرار داد و با تغییرات مجلس سنا موافقت کرد.

اینک گزارش آن را در تأیید گزارش کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - دکتر میر و جبه الله صدر رئیس - نسبت بگزارش کمیسیونها نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به گزارش کمیسیونهای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۹ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه تأمین اعتبارات مسکن و تشویق خانه‌سازی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم تأمین اعتبارات مسکن و تشویق خانه سازی مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز سه شنبه ۱۳ تیر ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۱۶۸۳۴ - ۱۳۵۱/۳/۲۰ راجع به تأمین اعتبارات مسکن و تشویق خانه سازی را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۸۴ چاپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با توجه به پیشنهاد رسیده مصوبه شور اول را با اصلاح بشرح زیر تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تأمین اعتبارات مسکن و تشویق خانه‌سازی ماده ۱ - بمنظور کمک به خانه‌سازی و تهیه موجبات تأمین مسکن از طریق جلب پس اندازهای خصوصی موضوع ماده يك قانون تشویق پس انداز مسکن مصوب دهم تیر ماه ۱۳۴۶ علاوه بر بانک رهنی ایران کلیه بانکهای که برای استفاده از مزایای این قانون مجاز شناخته خواهند شد و بابانک رهنی ایران قرار داد منعقد نمایند میتوانند بشکل حساب پس انداز مسکن اقدام نموده و از مزایای این قانون برخوردار شوند. قرار داد مذکور باید متضمن قبول شرایط مربوط به افتتاح حساب پس انداز مسکن توسط بانک مجاز باشد.

تبصره - فهرست بانکهای مجاز توسط بانک مرکزی ایران اعلام خواهد شد.

ماده ۲۵۵۱ - شرایط مربوط به افتتاح حساب پس انداز مسکن و مزایای آن و کیفیت فعالیت و تبلیغات بانکهای مجاز و مقررات راجع به وام‌های پس انداز مسکن تابع آئین‌نامه‌ای خواهد بود که از طرف بانک رهنی ایران تهیه و پس از تأیید بانک مرکزی ایران و تصویب شورای پول و اعتبار بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

تبصره - بانکهای مجاز مکلفند موجودی حساب پس انداز مسکن را از طریق پرداخت وام مسکن و یا خرید اوراق قرضه مسکن صرف تأمین اعتبارات مسکن نمایند. شورای پول و اعتبار مقررات مربوط بنوع و میزان سپرده بانکها نزد بانک مرکزی ایران بسبب موجودی حسابهای پس انداز مسکن رامعین و اعلام خواهد نمود.

ماده ۳ - بانکهای مجاز در این قانون میتوانند در قبال وامهای مسکن پرداخت شده اقدام به انتشار اوراق قرضه مسکن نمایند.

شرایط و مقررات وامهای مسکن تابع آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بوسیله بانک رهنی ایران تهیه و با تأیید بانک مرکزی ایران بتصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید.

ماده ۴ - اوراق قرضه مسکن بصورت بانام صادر و قابل انتقال و قابل پذیرش در بورس اوراق بهادار خواهد بود.

ماده ۵ - میزان اوراق قرضه مسکن در جریان هر يك از بانکها هنگام انتشار اوراق قرضه جدید نباید از مانده وامهای مسکن آن بانک تجاوز کند.

ماده ۶ - بانکها مکلفند قبل از تسلیم اوراق قرضه مسکن به خریدار طبق آئین‌نامه مربوط اوراق مذکور را در بانک رهنی ایران ثبت کنند.

ماده ۷ - بانک صادر کننده بطور بلا شرط متعهد پرداخت اوراق قرضه بوده و انتقال دهندگان جز در مواردیکه تصریح به ضمانت نموده باشند در مقابل دارندگان بعدی مسئولیتی نخواهند داشت و در صورت وجود ضامن نیز بانک متعهد پرداخت وجه اوراق مزبور را به دارنده آن بابه ضمانتی که وجه آنرا پرداخته خواهد داشت.

بعلاوه دارندگان اوراق قرضه در وصول وجه اوراق مزبور از محل مطالبات بانک بسبب وامهای مسکن موضوع ماده ۳ این قانون با رعایت قانون پولی و بانکی بر سایر طلبکاران حق تقدم خواهند داشت.

تبصره - شرایط مربوط باجرای این ماده و مقررات راجع به استیفاء حقوق دارندگان اوراق قرضه از محل مانده وامهای مسکن تابع آئین‌نامه‌ای خواهد بود که از طرف بانک رهنی ایران تهیه و با تأیید بانک مرکزی ایران و وزارت دادگستری بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸ - بمنظور کمک بیشتر به تأمین اعتبارات مسکن و تسهیل معاملات اوراق قرضه مسکن:

الف - شورای پول و اعتبار میتواند بانکها را مکلف کند علاوه بر مبلغی که طبق قانون پولی و بانکی کشور باید نزد بانک مرکزی ایران بپردازند قسمتی از سپرده‌های خود را برای تأمین اعتبارات مسکن در اختیار بانک رهنی ایران قرار دهند.

ب - به پیشنهاد بانک رهنی ایران شورای عالی بیمه مرکزی میتواند اشهر کتهای بیمه را مکلف نماید قسمتی از ذخائر خود را برای تأمین اعتبارات مسکن در اختیار بانک رهنی ایران قرار دهند.

تبصره ۱ - نرخ بهره و شرایط و مقررات مربوط به وجوه مذکور در این ماده با موافقت بانک رهنی ایران حسب مورد از طرف شورای پول و اعتبار و شورای عالی بیمه مرکزی تصویب و اعلام خواهد شد.

تبصره ۲ - بمنظور تنظیم بازار و تأمین حسن جریان معاملات بازار اوراق قرضه مسکن بانک رهنی ایران وجوه حاصل از اجرای این ماده را در درجه اول صرف خرید اوراق قرضه مسکن نموده و یا قبول خواهد نمود که مؤسسات مذکور در این ماده تمام یا قسمتی از این وجوه را صرف خرید اوراق قرضه مسکن بکنند.

ماده ۹ - دولت میتواند همه‌ساله به پیشنهاد وزارت آبادانی و مسکن اعتباری جهت پرداخت بصاحبان حسابهای پس انداز مسکن در بودجه کل کشور منظور نماید تا بر اساس تعرفه و ضوابطی که به پیشنهاد بانک رهنی

و تصویب شورای پول و اعتبار تعیین میگردد علاوه بر بهره جاری بانکها بصورت بهره تشویقی به اینگونه پس انداز کنندگان پرداخت گردد.

ماده ۱۰ - درآمدهای حاصله از معاملات اوراق قرضه و بهره اوراق قرضه مسکن و بهره تشویقی و بهره دریافتی از بانک رهنی ایران بابت وجوه موضوع ماده ۸ این قانون برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی معاف از مالیات بردرآمد خواهد بود.

حکم این ماده ناقض مقررات بند الف ماده ۸۰ قانون مالیاتهای مستقیم نمی باشد.

ماده ۱۱ - نظارت بر حجم اوراق قرضه مسکن در جریان و شرایط اوراق مذکور با هیئت پیش بینی شده در ماده ۱۲ قانون انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه خواهد بود.

ماده ۱۲ - بمنظور تأمین مسکن افراد کم درآمد و تشویق ساختمان خانه ها و آپارتمانهای ارزان قیمت دولت به پیشنهاد وزارت آبادانی و مسکن می تواند:

الف - اعتبارات لازم جهت پرداخت کمک به سازندگان خانه ها و آپارتمانهای ارزان قیمت را پیش بینی کند.

این کمک طبق تعرفه و جداولی که با توجه بنوع و مساحت واحدهای مسکونی در مناطق مختلف برای هر مترمربع از ساختمان از طرف وزارت آبادانی و مسکن معین میگردد پرداخت میشود.

ب - همه ساله جهت تعدیل بهره وام های مسکن اعطائی با فرد کم درآمد مبلغی در بودجه کل کشور منظور نماید.

تبصره - سرمایه گذاران خانه سازی در شهرستانها اولویت خواهند داشت.

ماده ۱۳ - اعتبارات مربوط به بهره تشویقی موضوع ماده ۹ و کمک ساختمان و کمک بهره موضوع ماده ۱۲ این قانون در بانک رهنی ایران متمرکز و در حدود آئیننامه های اجرائی این قانون وسیله بانک مذکور بمصرف خواهد رسید.

ماده ۱۴ - بانک رهنی ایران میتواند با موافقت بانک مرکزی ایران و تصویب هیئت وزیران در دوران برنامه پنجم عمرانی کشور حداکثر تا هم ارز یکصد

میلیون دلار از مؤسسات دولتی و با خصوصی خارجی و با مؤسسات بین المللی وام یا اعتبار دریافت دارد. این وام و اعتبارات منحصراً بمصرف ساختمان واحدهای مسکونی ارزان قیمت که بمنظور فروش به افراد کم درآمد احداث میشود خواهد رسید.

ماده ۱۵ - کلیه تکالیف و اختیارات و مزایایی که در این قانون برای بانکها پیش بینی گردیده است شامل شرکت های پس انداز و وام مسکن نیز خواهد بود.

ماده ۱۶ - آئیننامه های اجرائی این قانون جز در مواردیکه ترتیب تهیه و تصویب آن مشخص گردیده از طرف بانک رهنی ایران تهیه و پس از تأیید بانک مرکزی ایران و موافقت وزارت دارائی به پیشنهاد وزیر آبادانی و مسکن بتصویب هیئت دولت خواهد رسید.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله رنگی

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز چهارشنبه ۱۴ تیرماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأمین اعتبارات مسکن و تشویق خانه سازی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس کمیسیون دادگستری - مهدی شیخ الاسلامی

گزارش شور دوم از کمیسیون آبادانی و مسکن

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آبادانی و مسکن در جلسه روز چهارشنبه ۱۴ تیرماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأمین اعتبارات مسکن و تشویق خانه سازی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آبادانی و مسکن -

مهندس احتشام شهیدی

رئیس - آقای جوانشیر فرمایشی دارید؟
جوانشیر - در کلیات اول لایحه میخواستم صحبت کنم.

رئیس - شور دوم لایحه است در کلیات صحبت بفرمائید ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - بمنظور کمک به خانه سازی و تهیه موجبات تأمین مسکن از طریق جلب پس اندازهای خصوصی موضوع ماده یک قانون تشویق پس انداز مسکن مصوب دهم تیرماه ۱۳۴۶ علاوه بر بانک رهنی ایران کلیه بانکهایی که برای استفاده از مزایای این قانون مجاز شناخته خواهند شد و با بانک رهنی ایران قرارداد منعقد نمایند میتوانند بشکل حساب پس انداز مسکن اقدام نموده و از مزایای این قانون برخوردار شوند. قرارداد مذکور باید منضم قبول شرایط مربوط به افتتاح حساب پس انداز مسکن توسط بانک مجاز باشد.

تبصره - فهرست بانکهای مجاز توسط بانک مرکزی ایران اعلام خواهد شد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
نسبت بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - شرایط مربوط با افتتاح حساب پس انداز مسکن و مزایای آن و کیفیت فعالیت و تبلیغات بانکهای مجاز و مقررات راجع به وام های پس انداز مسکن تابع آئین نامه ای خواهد بود که از طرف بانک رهنی ایران تهیه و پس از تأیید بانک مرکزی ایران و تصویب شورای پول و اعتبار بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

تبصره - بانکهای مجاز مکلفند موجودی حساب پس انداز مسکن را از طریق پرداخت وام مسکن و با خرید اوراق قرضه مسکن صرف تأمین اعتبارات مسکن نمایند.

شورای پول و اعتبار مقررات مربوط بنوع و میزان سپرده بانکها نزد بانک مرکزی ایران بابت موجودی حسابهای پس انداز مسکن را معین و اعلام خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - بانکهای مجاز در این قانون میتوانند در قبال وامهای مسکن پرداخت شده اقدام به انتشار اوراق قرضه مسکن نمایند.

شرایط و مقررات وامهای مسکن تابع آئین نامه ای خواهد بود که بوسیله بانک رهنی ایران تهیه و پس از تأیید بانک مرکزی ایران بتصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - اوراق قرضه مسکن بصورت بانام صادر و قابل انتقال و قابل پذیرش در بورس اوراق بهادار خواهد بود.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - میزان اوراق قرضه مسکن در جریان هر یک از بانکها هنگام انتشار اوراق قرضه جدید نباید از مانده وامهای مسکن آن بانک تجاوز کند.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - بانکها مکلفند قبل از تسلیم اوراق قرضه مسکن به خریدار طبق آئین نامه مربوط اوراق مذکور را در بانک رهنی ایران ثبت کنند.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۶ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷- بانک صادرکننده بطور بلاشرط متعهد پرداخت اوراق قرضه بوده و انتقال دهندگان جز در مواردیکه تصریح به ضمانت نموده باشند در مقابل دارندگان بعدی مسئولیتی نخواهند داشت و در صورت وجود ضامن نیز بانک تعهد پرداخت وجه اوراق مزبور را به دارنده آن با به ضامنی که وجه آنرا پرداخته خواهد داشت.

بعلاوه دارندگان اوراق قرضه در وصول وجه اوراق مزبور از محل مطالبات بانک بابت وامهای مسکن موضوع ماده ۳ این قانون با رعایت قانون پولی و بانکی بر سایر طلبکاران حق تقدم خواهند داشت.

تبصره- شرایط مربوط با اجرای این ماده و مقررات راجع به استیفاء حقوق دارندگان اوراق قرضه از محل مانده وامهای مسکن تابع آئین نامه‌ای خواهد بود که از طرف بانک رهنی ایران تهیه و بناتاید بانک مرکزی ایران و وزارت دادگستری بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۷ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۸- بمنظور کمک بیشتر به تأمین اعتبارات مسکن و تسهیل معاملات اوراق قرضه مسکن:

الف- شورای پول و اعتبار میتواند بانکها را مکلف کند علاوه بر مبالغی که طبق قانون پولی و بانکی کشور باید نزد بانک مرکزی ایران بپردازند قسمتی از سپرده‌های خود را برای تأمین اعتبارات مسکن در اختیار بانک رهنی ایران قرار دهند.

ب- به پیشنهاد بانک رهنی ایران شورای عالی بیمه مرکزی میتواند شرکت‌های بیمه را مکلف نماید قسمتی از ذخائر خود را برای تأمین اعتبارات مسکن در اختیار بانک رهنی ایران قرار دهند.

تبصره ۱۵- نرخ بهره و شرایط و مقررات مربوط به وجوه مذکور در این ماده با موافقت بانک رهنی ایران حسب مورد از طرف شورای پول و اعتبار و شورای عالی بیمه مرکزی تصویب و اعلام خواهد شد.

تبصره ۲- بمنظور تنظیم بازار و تأمین حسن جریان معاملات بازار اوراق قرضه مسکن بانک رهنی ایران وجوه حاصل از اجرای این ماده را در درجه اول صرف خرید اوراق قرضه مسکن نموده و بیا قبول خواهد نمود که مؤسسات مذکور در این ماده تمام یا قسمتی از این وجوه را صرف خرید اوراق قرضه مسکن بکنند.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۸ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹- دولت میتواند همه ساله به پیشنهاد وزارت آبادانی و مسکن اعتباری جهت پرداخت بصاحبان حسابهای پس انداز مسکن در بودجه کل کشور منظور نماید تا بر اساس تعرفه و ضوابطی که به پیشنهاد بانک رهنی و تصویب شورای پول و اعتبار تعیین میگردد علاوه بر بهره جاری بانکها بصورت بهره تشویقی به اینگونه پس انداز کنندگان پرداخت گردد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۹ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰- درآمدهای حاصله از معاملات اوراق قرضه و بهره اوراق قرضه مسکن و بهره تشویقی و بهره دریافتی از بانک رهنی ایران بابت وجوه موضوع ماده ۸ این قانون برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی معاف از مالیات بردرآمد خواهد بود.

حکم این ماده ناقض مقررات بند الف ماده ۸۰ قانون مالیاتهای مستقیم نمی‌باشد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۰ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که

موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱- نظارت بر حجم اوراق قرضه مسکن در جریان و شرایط اوراق مذکور با هیئت پیش‌بینی شده در ماده ۱۲ قانون انتشار اسناد خزانه و اوراق قرضه خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۱ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲- بمنظور تأمین مسکن افراد کم درآمد و تشویق ساختمان خانه‌ها و آپارتمانهای ارزان قیمت دولت به پیشنهاد وزارت آبادانی و مسکن می‌تواند:

الف- اعتبارات لازم جهت پرداخت کمک به سازندگان خانه‌ها و آپارتمانهای ارزان قیمت را پیش‌بینی کند.

این کمک طبق تعرفه و جداولی که باتوجه بنوع و مساحت واحدهای مسکونی در مناطق مختلف برای هر مترمربع از ساختمان از طرف وزارت آبادانی و مسکن معین میگردد پرداخت میشود.

ب- همه ساله جهت تعدیل بهره وامهای مسکن اعطائی به افراد کم درآمد مبلغی در بودجه کل کشور منظور نماید.

تبصره- سرمایه‌گذاران خانه‌سازی در شهرستانها اولویت خواهند داشت.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۲ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳- اعتبارات مربوط به بهره تشویقی موضوع ماده ۹ و کمک ساختمان و کمک بهره موضوع ماده ۱۲ این قانون در بانک رهنی ایران متمرکز و در حدود آئین‌نامه‌های اجرائی این قانون وسیله بانک مذکور بمصرف خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۳ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۴ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۴- بانک رهنی ایران میتواند با موافقت بانک مرکزی ایران و تصویب هیئت وزیران در دوران برنامه پنجم عمرانی کشور حداکثر تا هم ارز یکصد میلیون دلار از مؤسسات دولتی و یا خصوصی خارجی و یا مؤسسات بین‌المللی وام یا اعتبار دریافت دارد. این وام و یا اعتبارات منحصرأ بمصرف ساختمان واحدهای مسکونی از زمان قیمت که بمنظور فروش به افراد کم درآمد احداث میشود خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۴ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۵ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۵- کلیه تکالیف و اختیارات و مزایای که در این قانون برای بانکها پیش‌بینی گردیده است شامل شرکت‌های پس انداز و وام مسکن نیز خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۵ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۶ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶- آئین‌نامه‌های اجرائی این قانون جز در مواردیکه ترتیب تهیه و تصویب آن مشخص گردیده از طرف بانک رهنی ایران تهیه و پس از تأیید بانک مرکزی ایران و موافقت وزارت دارائی به پیشنهاد وزیر آبادانی و مسکن به تصویب هیئت دولت خواهد رسید.

رئیس - نسبت به ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۶ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای جوانشیر بفرمایند.

جوانشیر - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند لایحه‌ای که امروز تصویب شد روشنگر مسائلی است که بحق از دید يك مجلس انقلابی باید مورد تأمل و دقت و موشکافی قرار بگیرد لایحه روشنگر پرنسیپ‌ها، اصول و آرمانهای تغییر ناپذیر انقلاب ایران است که بدنبال رفرف حقیقی و تحولات واقعی و تغییر شکل جامعه‌مجددانه تلاش میکند، خوب این پرنسیپ و این اصول تغییر ناپذیر انقلاب است ولی میدانیم که هر انقلاب گذشته از پرنسیپ‌ها و اصول از يك مشت تاکتیک‌ها و روشهای بیرونی میکند بینیم روشها و تاکتیک‌ها را چگونه باید هم آهنگ با این اصول انقلابی کرد. آیا تناقضی بین اصول و پرنسیپ‌ها و این تاکتیک‌های انقلابی هست یا خیر؟ ما میخواهیم، یعنی انقلاب ایران میخواهد آن چهره کزیه و زشت فقر و غنا را که بصورت کاخ‌های سر باسماں کشیده و لانه‌های گلین محرومان اجتماع در کنار هم بود از میان بردارد، انقلاب ایران میخواهد آن چهره کزیه و زشتی که مسافر تازه وارد از مدخل راه آهن و برای يك مسافر بیگانه مظهر عقب ماندگی و رنج و محرومیت جامعه و ملت است با این تلاشهای انقلابی پاك کند، انقلاب ایران میخواهد اگر این حرفها که من میزنم بدل میشیند اثری دارد و قابل گوش دادن است، میخواهد دیگر کسی دق الباب نکند که بگوید اطاقی خالی دارید در حالیکه دو کودک لاغر و مفلوکش را زیر چادر پنهان میکند، باید این لایحه این چنین امیدها و آرزوها بملت بدهد ما از این لایحه و این قبیل لوایح چنین آرزوها و امیدهایی را انتظار داریم ما انتظار داریم تاکتیک‌ها که بانکها را بیازی میگیرد بانکهایی که با پولها و پس اندازهای توده مردم صاحب آلاف والوف و سرمایه‌های گراف شده‌اند این سرمایه‌ها متعلق بملت ایران است و باید در راه محرومان جامعه و آنها که در خانه‌های گالین بسر میبرند و برای آنها که با بچه‌های مریض عقب خانه و اطاقهای خالی می‌گردند صرف شود (صحیح است) بانکهای ایران که با پس انداز توده ملت صاحب سرمایه کلان شده‌اند حق ندارند در خدمت قشرهای مرفه و بی‌نیاز قرار بگیرند ولی متأسفانه باید بگویم چنین نیست، پرنسیپ انقلاب ایران اصول تغییر ناپذیر انقلاب ایران تفاوت طبقاتی

ز امحکوم کرد (صحیح است) تفاوت بین دارا و ندار و فقر و غنا که مظهر کشور های عقب افتاده است محکوم و مظلوم می‌کند این است اصول و پرنسیپ های اساسی انقلاب ایران که در این قبیل لوایح انقلابی تجلی میکند ولی آیا باید در یک مجلس انقلابی، جناب آقای دکتر المونی، دوست عزیز که بشما ارادت فراوان و محبت زیاد دارم آیا باید مجلس تاکتیک‌ها و وسائل را ارزیابی بکند یا نه؟ اگر تاکتیک‌ها و وسائل هم آهنگ با پرنسیپ نباشد یعنی دهن آرمناها و اصول و پرنسیپ‌ها، هنوز ملت ما مردم کوچ و بازار گرفتار طرح‌های شهرداری هستند اگر کسی کلنگ بدست بگیرد و بر سر قله توچال یا کوه دماوند بخواهد بکوبد میگوید در طرح بیست سال آینده است این تاکتیک و رویه با این لوایح انقلابی هم آهنگ نیست باید شهرداری بشیند و فکری برای طرح و طرح بازی خود بکند و آن مقدار طرح که برای نوسازی و پیشرفت جامعه لازم است روی چشم ملت ولی آن مقدار که جلو کارهای ساختمانی و جلوی گرمی بازاری و رونق و اشتغال رامیگیرد، جناب آقای دکتر المونی که خود روزی رئیس کمیسیون برنامه بودید وقتی برنامه پنجم مطرح شد وعده و مژده چندین صد هزار کار و اشتغال میدهد با این طرح و طرح بازی که قسمت اعظم این اشتغال باید در بخش ساختمان انجام بگیرد آیا اینها باید دیگر تناقض ندارند؟ این ماهستیم که باید گرد هم بشینیم و صادقانه این مسائل و تناقضات را بررسی کنیم و حل کنیم آیا خانه دار شدن مردم باریح ۱۴٪ و ۱۵٪ تناقض ندارد (احسنت) آیا زدودن قیافه کزیه و زشت فقر و عقب افتادگی و لانه و کاشانه هائی که نشانه های ظلم و بیداد قرون گذشته این مملکت است که در اثر انقلاب وعده آزادی ب مردم درون این کلبه‌ها داده شده بنا این تشریفات بانکها و دوندگی‌ها و رنجها و نزولها تناقض ندارد؟ بیائیم صادقانه قضاوت کنیم اینها محتوای انقلابی يك لایحه دردی را بصورتی که رهبر انقلاب میخواهند دوا نمیکند باید روشها اصلاح شود باید تاکتیک‌ها اصلاح شود (صحیح است) ما اول باید این نوسازی همه‌جانبه را در تمام شئون اجتماع رخنه بدهیم و عمل بکنیم تا بصورت يك زنجیر پیوسته و هماهنگ نتیجه‌گیری

کنیم و الا چگونه میتوانیم لایحه خانه‌سازی و مسکن داشتن مردم را بمجلس بیاوریم ولی صاحب زمین ۲۰۰ متری سه سال و ۵ سال سرگردان برای این باشد که شهرداری بگوید صاحب این زمین هستی یا نیستی در طرح هست یا نیست یا چه برنامه‌ای درباره این خانه داریم یا نداریم اینها تناقض است مجلس انقلابی شأش در این است که این تناقض‌ها را بررسی کند متن قسم میخورم و سوگند یاد می‌کنم که رهبر انقلاب مملکت از این قبیل مسائل که طرح می‌شود نسبت به این مجلس انقلابی مملکت نظر عنایت بیشتری خواهند فرمود تا سرپوش گذاشتن روی مسائلی که خدای نکرده موجب ناراحتیها و گاهی اوقات از نظر مسائل تاریخی وقایع پیش‌بینی نشده‌ای را فراهم کنند این بود مسائلی که بنده در اطراف این لایحه خواستم بعرض مجلس برسانم اصل لایحه انقلابی است اصل لایحه را ما بدولت خودمان تبریک می‌گوئیم ولی محتویات این لایحه باید هماهنگ و منطبق با تکنیک‌ها و روش‌های اداری شود همانگونه که گفتیم ریح بسالا مسأله طرح و طرح بازی قله توچال طرح ۲۵ سال آینده کسی را باین زودی صاحب‌خانه نمیکند آرمانهای انقلابی کماکان بجای خود باقی است مجلس انقلابی مجدانه برای این آرمانها تلاش می‌کند اما اگر روزی تاکتیک‌ها و روشها در مقابل انقلاب قرار گرفت این مجلس شورای ملی است که باید تاکتیک‌ها را بررسی کند و تناقضات را از بین ببرد مسائل و مشکلات را حل کند (احسنت).

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی می‌گیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۰ - تقدیم يك فقره لایحه بسوسيله آقای دکتر تاج‌بخش معاون وزارت امور خارجه

رئیس - آقای دکتر تاج‌بخش بفرمائید.

دکتر تاج‌بخش (معاون وزارت امور خارجه) - باکسب اجازه از مقام معظم ریاست لایحه مربوط به اصلاح ماده ۶۱ منشور سازمان ملل متحد را برای تصویب تقدیم می‌کنم.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می‌شود.

۱۱ - تقدیم يك فقره لایحه بسوسيله تيمسار سبهيد کاتوزيان معاون وزارت جنگ

رئیس - تيمسار سبهيد کاتوزيان بفرمائید.

سبهيد کاتوزيان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم چون در عمل اجرای ماده ۱۱۳ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی با اشکالاتی مواجه میشود ماده جدیدی تهیه شده و تقدیم می‌شود که اگر تصویب بفرمائید طبق آن عمل شود.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می‌شود.

۱۲ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی دائر به تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی پولی و بانکی کشور و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش کمیسیونها راجع به لایحه پولی و بانکی کشور مطرح است قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز سه شنبه ۱۳ تیرماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۶۵۸۵ مورخ ۱۳/۳/۱۳۴۴ راجع بقانون پولی و بانکی کشور را که قبلا در مجلس شورای ملی تصویب شده و مجلس سنا تغییراتی در آن داده بود مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه مجلس سنا را عیناً تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون پولی و بانکی کشور

قسمت اول - پول

ماده ۱۵ الف - واحد پول ایران ریال است. ریال برابر صد دینار است.

ب - یکریال برابر یکصد و هشت هزار و پنجاه و پنج ده میلیونیم ۰/۰۱۰۸۰۵۵ گرم طلای خالص است.

ج - تغییر برابری ریال نسبت بطلا به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر دارائی و تأیید هیئت وزیران و تصویب کمیسیونهای دارائی مجلسین میسر خواهد بود.

د - برابری پولهای خارجی نسبت به ریال و نرخ

خرید و فروش ارز از طرف بانک مرکزی ایران با رعایت تعهدات کشور در مقابل صندوق بین المللی پول محاسبه و تعیین میشود.

ماده ۲۵ - الف - پول رایج کشور بصورت اسکناس و سکه های فلزی قابل انتشار است.

ب - فقط اسکناس و پولهای فلزی که در تاریخ تصویب این قانون در جریان بوده و با طبق این قانون انتشار مییابد جریان قانونی و قوه ابراء دارد.

ج - تعهد پرداخت هر گونه دین و یابدهی فقط پول رایج کشور انجام پذیر است مگر آنکه با رعایت مقررات ارزی کشور ترتیب دیگری بین بدهکار و بستانکار داده شده باشد.

د - مسکوکات طلا رواج قانونی ندارد.

ه - مقررات مربوط به ورود و صدور طلا و نقره به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر دارائی و تصویب هیأت وزیران تعیین میشود.

و - مبلغ اسمی - شکل - جنس - رنگ - اندازه نقشه و سایر مشخصات اسکناسها و سکه های فلزی رایج کشور به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تصویب وزیر دارائی با رعایت مقررات این قانون تعیین خواهد گردید.

میزان سکه های فلزی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تصویب وزیر دارائی تعیین خواهد شد.

ز - اسکناس دارای امضاء وزیر دارائی و رئیس کل بانک مرکزی ایران خواهد بود.

ماده ۳۵ - الف - امتیاز انتشار پول رایج کشور در انحصار دولت است و این امتیاز با رعایت مقررات این قانون منحصرأً ببانک مرکزی ایران و اگذار میشود.

ب - میزان قوه ابراء سکه های فلزی رایج کشور و همچنین طرز جمع آوری و شرایط خروج اسکناسها و سکه ها از جریان بوسیله بانک مرکزی ایران با تأیید شورای پول و اعتبار پس از تصویب وزیر دارائی تعیین و از طریق درج در روزنامه رسمی کشور و حداقل یکی از روزنامه های کثیرالانتشار پایتخت و بخش از شبکه رادیو و تلویزیون کشور با اطلاع عموم میرسد.

ماده ۴۵ - الف - تعهد بانک مرکزی ایران در مقابل اسکناسها یا سکه های فلزی منتشر شده منحصر بپرداخت پول رایج کشور خواهد بود.

ب - بانک مرکزی ایران در قبال سرقت یا فقدان یا از بین رفتن اسکناسها و سکه های فلزی در دست اشخاص هیچگونه تعهد و مسئولیتی نخواهد داشت.

ج - بانک مرکزی ایران در مدتی که کمتر از ده سال نخواهد بود اسکناسها و سکه های فلزی را که طبق بندب ماده ۳ این قانون از جریان خارج میشود و رواج قانونی خود را از دست میدهند با پول رایج کشور معاوضه خواهد نمود و پس از انقضاء مدت مقرر تعهدی در قبال آنها نخواهد داشت و اسکناسها و سکه های فلزی تعویض نشده بحساب خزانه منظور خواهد شد.

ماده ۵۵ - الف - بانک مرکزی ایران باید برابر صدر درصد اسکناسهای منتشر شده همواره دارائی هائی بشرح زیر بعنوان پشتوانه در اختیار داشته باشد.

۱ - طلا طبق ماده ۶.

۲ - ارز طبق ماده ۷.

۳ - اسناد و اوراق بهادار طبق مواد ۹ و ۸.

ب - مجموع دارائی های مندرج در ردیف های یک و دو بند الف این ماده نباید از ۲۵ درصد مجموع بدهی های بانک مرکزی ایران بابت اسکناسهای منتشر شده کمتر باشد.

تبصره - ارزش دارائی های موضوع این ماده در صورتیکه قیمت خرید آنها پائین تر از قیمت اسمی باشد بقیمت خرید و در صورتیکه قیمت خرید آنها زیاد تر از قیمت اسمی باشد بقیمت اسمی محسوب میشود.

ماده ۶۵ - دارائی های طلا موضوع ردیف (۱) بند الف ماده ۵ عبارتند از:

الف - شمش طلا. طلای مسکوک موجود در خزانه بانک. طلائی که در بانکهای خارجی و مؤسسات بین المللی سپرده باشد.

ب - طلای تحویلی بصندوق بین المللی پول و بانک بین المللی ترمیم و توسعه و مؤسسات مشابه و یا وابسته بآنها بابت سهمیه یا سرمایه طبق قوانین مصوب.

ماده ۷۵ - دارائیهای ارزی موضوع ردیف (۲) بند الف ماده ۵ با رعایت تبصره این ماده عبارت است از:

الف - اسکناسهای خارجی قابل تبدیل مورد قبول بانک مرکزی ایران.

ب - مطالبات ارزی که بسز رسیده آنها بیش از شش ماه نمانده باشد.

ج - هرگونه پرداخت بابت سهمیه و یا سرمایه بصندوق بین المللی پول یا بانک بین المللی ترمیم و توسعه و یا مؤسسات مشابه یا وابسته بآنها طبق قوانین مربوط.

د - اسناد صادر یا تضمین شده از طرف سازمانهای رسمی بین المللی و مؤسسات وابسته بآنها.

ه - اسناد صادر یا تضمین شده از طرف دولتهای خارجی.

و - مطالبات ارزی یا مطالبات ریالی قابل تبدیل به ارز از خارجه که بر اثر اجرای موافقتنامه های بین المللی پرداخت یا پایایی حاصل شده باشد تا حدود پیش بینی شده در موافقتنامه های مزبور.

ز - اسناد بازرگانی عهده اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی به ارزش قابل تبدیل و دارای سه امضاء معتبر که یکی از آنها امضاء بانک و اگذار کننده باشد و بزر رسید آنها بیش از شش ماه نمانده باشد.

ح - اوراق و اسناد بهادار خارجی قابل تبدیل به ارزهای مورد قبول بانک مرکزی ایران.

ط - موجودی حساب حق برداشت مخصوص در صندوق بین المللی پول طبق قوانین مربوط.

تبصره - ارزشها و اسناد و مطالبات ارزی مذکور در این ماده باید از نوع ارزهای قابل تبدیل مورد قبول بانک مرکزی ایران باشند.

ماده ۸۵ - اسناد و اوراق بهادار دولتی موضوع ردیف (۳) بند الف ماده ۵ عبارت است از:

الف - اسناد خزانه و اوراق قرضه دولتی یا تضمین شده از طرف وزارت دارائی مشروط بر اینکه اجازه انتشار یا تضمین آن قانوناً تحصیل شده باشد.

ب - مطالبات بانک مرکزی ایران از وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شهرداریها و مؤسسات وابسته بدولت و یا وابسته بشهرداریها که بطور بازرگانی اداره میشوند مشروط بر اینکه این مطالبات از طرف وزارت دارائی تضمین شده باشد.

تبصره - جواهرات سلطنتی موضوع قانون ۲۵ آبان ۱۳۱۶ وثیقه کلیه تعهدات ناشی از اجرای این ماده میباشد نگاهداری و حفاظت جواهرات سلطنتی بعهده بانک مرکزی ایران است و استفاده از آنها فقط طبق

مقررات این قانون و زیر نظر هیأت نظارت اسدوخته اسکناس امکان پذیر است.

ماده ۹۵ - اسناد غیر دولتی موضوع ردیف ۳ بند الف ماده ۵ عبارتست از:

الف - اسناد بازرگانی ریالی قابل پرداخت بحواله کردداری سه امضاء معتبر که یکی از آنها امضاء بانک و اگذار کننده باشد با سر رسید حداکثر یکسال.

ب - سایر مطالبات کوتاه مدت ریالی بسوئیه شمش یا مسکوک طلا یا دارائی های مندرج در ماده ۷ با سر رسید حداکثر یکسال.

قسمت دوم - بانک مرکزی ایران

فصل اول - کلیات

ماده ۱۰۱ - الف - بانک مرکزی ایران مسئول تنظیم و اجرای سیاست پولی و اعتباری بر اساس سیاست کلی اقتصادی کشور میباشد.

ب - هدف بانک مرکزی ایران حفظ ارزش پول و موازنه پرداختها و تسهیل مبادلات بازرگانی و کمک به رشد اقتصادی کشور است.

ج - بانک مرکزی ایران دارای شخصیت حقوقی است و در مواردیکه در این قانون پیش بینی نشده است تابع قوانین و مقررات مربوط بشرکتهای سهامی خواهد بود.

د - بانک مرکزی ایران جز در مواردیکه قانون صریحاً مقرر داشته باشد مشمول قوانین و مقررات عمومی مربوط بوزارتخانه ها و شرکتهای دولتی و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین مشمول مقررات قسمت بانکداری این قانون نمیشود.

ه - سرمایه بانک مرکزی ایران پنج میلیارد ریال است که از محل سرمایه قلی بانک و تفاوت ناشی از اجرای ماده یک این قانون و اندوخته های بانک تأمین شده و متعلق بدولت است که تماماً پرداخت شده است. سرمایه بانک به پیشنهاد مجمع عمومی و تصویب هیأت وزیران ممکن است افزایش یابد.

و - مرکز اصلی بانک مرکزی ایران تهران است و در صورت اقتضای مصالح کشور میتوان با تصویب هیأت وزیران بمحل دیگری منتقل نمود.

ز - بانک مرکزی ایران میتواند در هر محل لازم بداند شعبه تأسیس نماید یا به بانک ملی ایران و در صورت نبودن شعبه یا نمایندگی بانک ملی ایران به بانک دیگری نمایندگی بدهد.

ح - انحلال بانک مرکزی ایران فقط بموجب قانون امکان پذیر است.

فصل دوم - وظایف و اختیارات

ماده ۱۱ - بانک مرکزی ایران بعنوان تنظیم کننده نظام پولی و اعتباری کشور موظف بانجام وظایف زیر میباشد:

الف - انتشار اسکناس و سکه های فلزی رایج کشور طبق مقررات این قانون.

ب - نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری طبق مقررات این قانون.

ج - تنظیم مقررات مربوط به معاملات ارزی و تعهد یا تضمین پرداختهای ارزی با تصویب شورای پول و اعتبار و همچنین نظارت بر معاملات ارزی.

د - نظارت بر معاملات طلا و تنظیم مقررات مربوط به این معاملات با تصویب هیئت وزیران.

ه - نظارت بر صدور و ورود پول رایج ایران و تنظیم مقررات مربوط به آن با تصویب شورای پول و اعتبار.

ماده ۱۲ - بانک مرکزی ایران بعنوان بانکدار دولت موظف بانجام وظایف زیر است:

الف - نگاهداری حسابهای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی و شهرداریها همچنین مؤسساتیکه بیش از نصف سرمایه آنها متعلق بوزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شرکتهای دولتی و یا شهرداریها میباشند و انجام کلیه عملیات بانکی آنها در داخل و خارج از کشور.

ب - فروش و بازپرداخت اصل و بهره انواع اوراق قرضه دولتی و اسناد خزانه بعنوان عامل دولت و واگذاری این عاملیت به افراد و یا مؤسسات دیگر.

ج - نگاهداری کلیه ذخائر ارزی و طلای کشور
د - نگاهداری وجوه ریالی صندوق بین المللی پول و بانک بین المللی ترمیم و توسعه و شرکت مالی

بین المللی و مؤسسه بین المللی توسعه و مؤسسات مشابه با وابسته به این مؤسسات.

ه - انعقاد موافقتنامه پرداخت در اجرای قراردادهای پولی و مالی و بازرگانی و ترانزیتی بین دولت و سایر کشورها.

تبصره ۱ - وزارتخانه ها و شهرداریها و شرکتهای دولتی و مؤسسات مذکور در بند الف این ماده مکلفند وجوهی را که در اختیار دارند منحصراً نزد بانک مرکزی ایران نگاهداری نمایند و کلیه عملیات بانکی خود را منحصراً توسط بانک مرکزی ایران انجام دهند و اطلاعاتی که بانک مرکزی ایران در انجام وظایف خود از آنها بخواهد در اختیار آن بگذارند.

تبصره ۲ - وزارتخانه ها و شرکتهای و مؤسساتیکه بموجب قوانین خاص مجاز به انجام عملیات بانکی وسیله بانکهای دیگر میباشند مشمول مفاد بند الف و قسمت اول تبصره یک این ماده نخواهند بود.

ماده ۱۳ - بانک مرکزی ایران دارای اختیارات زیر میباشد:

۱ - دادن وام و اعتبار بوزارتخانه ها و مؤسسات دولتی با مجوز قانونی.

۲ - تضمین تعهدات دولت و وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی با مجوز قانونی.

۳ - دادن وام و اعتبار و تضمین وام و اعتبارات اعطائی بشرکتهای دولتی و شهرداریها و همچنین مؤسسات وابسته بدولت و شهرداریها با تأمین کافی.

۴ - تنزیل مجدد بر آنها و اسناد بازرگانی کوتاه مدت بانکها و دادن اعتبار ببنانکها با تأمین کافی.

۵ - خرید و فروش اسناد خزانه و اوراق قرضه دولتی و اوراق قرضه صادر شده از طرف دولتهای خارجی یا مؤسسات مالی بین المللی معتبر.

۶ - خرید و فروش طلا و نقره.

۷ - افتتاح و نگاهداری حساب جاری نزد بانکهای خارج و بانگاهداری حساب بانکهای داخل و خارج نزد خود و انجام کلیه عملیات مجاز بانکی دیگر و تحصیل اعتبارات در داخل و خارج بحساب خود و یا بحساب بانکهای داخل.

تبصره ۱ - دادن وام و اعتبار و تضمین وام و

اعتبارات اعطائی بوزارتخانه ها و مؤسسات دولتی موکول بتضمین وزارت دارائی است.

تبصره ۲ - آئیننامه های مربوط به اجرای این ماده بتصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید.

ماده ۱۴ - بانک مرکزی ایران در حسن اجرای نظام پولی کشور میتواند بشرح زیر در امور پولی و بانکی دخالت و نظارت کند.

۱ - تعیین نرخ رسمی تنزیل مجدد و بهره وام ها که ممکن است بر حسب نوع وام و اوراق و اسناد نرخهای مختلف تعیین شود.

۲ - تعیین نسبت دارائی های آنی بانکها به کلیه دارائی ها بابه انواع بدهی های آنها بر حسب نوع فعالیت بانکها یا سایر ضوابط به تشخیص بانک مرکزی ایران.

۳ - تعیین نسبت و نرخ بهره سپرده قانونی بانکها نزد بانک مرکزی ایران که ممکن است بر حسب ترکیب و نوع فعالیت بانکها نسبت های متفاوتی برای آن تعیین گردد ولی در هر حال این نسبت از ۱۰ درصد کمتر از ۳۰ درصد بیشتر نخواهد بود.

۴ - تعیین میزان حداقل و حداکثر بهره و کارمزد دریافتی و پرداختی بانکها.

۵ - تعیین نسبت مجموع سرمایه پرداخت شده و اندوخته بانکها به انواع دارائی ها.

۶ - تعیین حداکثر نسبی تعهدات ناشی از افتتاح اعتبار اسنادی - ظهر نویسی یا ضمانتنامه های صادر از طرف بانکها و نوع و میزان وثیقه این قبیل تعهدات.

۷ - تعیین شرایط معاملات اقساطی که اعتبار آن از طرف بانکها تأمین میشود.

۸ - تعیین مقررات افتتاح حساب جاری و پس انداز و سایر حسابها.

۹ - تعیین نوع و میزان جوایز و هر گونه امتیاز دیگر که برای جلب سپرده های جاری یا پس انداز از طرف بانکها عرضه میگردد و تعیین ضوابط برای تبلیغات بانکها در این مورد.

۱۰ - رسیدگی بعملیات و حسابها و اسناد و مدارک بانکها و اخذ هر گونه اطلاعات و آمار از بانکها با توجه بلزوم حفظ اسرار حرفه ای.

۱۱ - محدود کردن بانکها به انجام یک یا چند نوع از فعالیتهای مربوط بطور موقت یا دائم.

۱۲ - تعیین نحوه مصرف و وجه سپرده های پس انداز و سپرده های مشابه نزد بانکها.

۱۳ - تعیین حداکثر مجموع وامها و اعتبارات بانکها بطور کلی یا در هر یک از رشته های مختلف.

۱۴ - تعیین شرایط کلی اخذ وام بانکها از اشخاص و صدور گواهی سپرده.

۱۵ - تعیین مقررات مشروح در بندهای ۱ تا ۱۴ بالا برای مؤسسات اعتباری غیر بانکی.

تبصره - استفاده از اختیارات موضوع این ماده باید قبلاً بتصویب شورای پول و اعتبار برسد.

ماده ۱۵ - رئیس کل بانک مرکزی ایران نماینده دولت در صندوق بین المللی پول است و ارتباط دولت با صندوق بین المللی پول از طریق بانک مرکزی ایران خواهد بود و انجام کلیه وظایف و اعمال اختیاراتی که بموجب قانون اجازه مشارکت دولت ایران در صندوق بین المللی پول ببنانک ملی ایران واگذار شده است بابانک مرکزی ایران میباشد.

فصل سوم - ارکان

ماده ۱۶ - بانک مرکزی ایران دارای ارکان ذیل میباشد:

۱ - مجمع عمومی.

۲ - شورای پول و اعتبار.

۳ - هیأت عامل.

۴ - هیأت نظارت اندوخته اسکناس.

۵ - هیأت نظار.

بخش اول - مجمع عمومی

ماده ۱۷ - الف - مجمع عمومی بانک از وزیر دارائی - وزیر اقتصاد و یک وزیر دیگر بانختاب هیأت وزیران به نمایندگی از طرف دولت تشکیل میشود.

ریاست مجمع عمومی بانک با وزیر دارائی است.

ب - اعضای سایر ارکان بانک در جلسات و مذاکرات مجمع عمومی بدون حق رأی شرکت میکنند.

ج - وظایف مجمع عمومی بشرح زیر است:

۱ - رسیدگی و تصویب تراز نامه بانک مرکزی ایران.

۲ - رسیدگی و اتخاذ تصمیم نهائی نسبت بگزارشهای هیئت نظار.

۳ - رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره پیشنهاد تقسیم سود ویژه.

- ۴ - انتخاب اعضای هیئت نظار به پیشنهاد وزیر دارائی.
- ۵ - سایر وظایفی که طبق مقررات این قانون به هده مجمع عمومی گذارده شده است.
- ۵ - جلسات مجمع عمومی بانک حد اقل سالی یکمرتبه تا پایان تیرماه و نیز در مواقع دیگر بنظر وزیر دارائی یا به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران بدعوت وزیر دارائی تشکیل خواهد شد.
- ۵ - برای مذاکره و اخذ تصمیم در جلسات مجمع عمومی حضور کلیه اعضائی که حق رأی دارند و رئیس کل یا قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران ضروری خواهد بود.
- و - تصمیمات مجمع عمومی به اکثریت آراء دارندگان حق رأی اتخاذ خواهد شد.
- بخش دوم - شورای پول و اعتبار**
- ماده ۱۸۵ الف - شورای پول و اعتبار بمنظور مطالعه و اتخاذ تصمیم در باره سیاست کلی بانک مرکزی ایران و نظارت بر امور پولی و بانکی کشور عهده دار وظایف زیر است:**
- ۱ - رسیدگی و تصویب سازمان و بودجه و مقررات استخدامی و آئیننامه های داخلی بانک مرکزی ایران.
 - ۲ - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به ترازنامه بانک مرکزی ایران برای طرح در مجمع عمومی.
 - ۳ - رسیدگی و تصویب آئین نامه های مذکور در این قانون.
 - ۴ - اظهار نظر در مسائل بانکی و پولی و اعتباری کشور و همچنین اظهار نظر نسبت به بلوایح مربوط بوام یا تضمین اعتبار و هر موضوع دیگری که از طرف دولت به شورا ارجاع میشود.
 - ۵ - دادن نظر مشورتی و توصیه بدولت در مسائل بانکی و پولی و اعتباری کشور که بنظر شورا دروضع اقتصادی و بخصوص در سیاست اعتباری کشور مؤثر خواهد بود.
 - ۶ - اظهار نظر درباره هر موضوعی که از طرف رئیس کل بانک مرکزی ایران در حدود این قانون بشورا عرضه میگردد.
 - ب - اعضاء شورای پول و اعتبار عبارتند از:

- ۱ - رئیس کل بانک مرکزی ایران.
 - ۲ - دادستان کل کشور.
 - ۳ - یک نفر از معاونان وزارت دارائی بمعرفی وزیر دارائی.
 - ۴ - یک نفر از معاونان وزارت اقتصاد بمعرفی وزیر اقتصاد.
 - ۵ - رئیس دفتر بودجه.
 - ۶ - رئیس اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.
 - ۷ - مدیر عامل کانون بانکها موضوع ماده ۳۸ این قانون.
 - ۸ - دو نفر مطلع در امور مالی و پولی تشخیص و انتخاب وزیر دارائی.
 - ۹ - یک نفر مطلع در امور بازرگانی و صنعتی به تشخیص و انتخاب وزیر اقتصاد.
 - ۱۰ - یک نفر مطلع در امور کشاورزی تشخیص و انتخاب وزیر کشاورزی.
- تبصره ۱ - ریاست شورای پول و اعتبار باریس کل بانک مرکزی ایران است.**
- تبصره ۲ - افراد مذکور در ردیفهای ۹ و ۱۰ و بند ب برای مدت دو سال عضویت شورا را دارا خواهند بود و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.**
- تبصره ۳ - در صورت استعفا فوت و یا احراز عدم صلاحیت یا عدم توانائی برای عضویت در شورا در مورد هر یک از افراد ردیفهای ۹ و ۱۰ و بند ب شخص دیگری برای بقیه مدت بترتیب مقرر انتخاب خواهد شد.**
- ج - شورا بر حسب دعوت رئیس کل بانک یا تقاضای حداقل سه نفر از اعضاء تشکیل جلسه خواهد داد و مسائلی که رئیس کل بانک یا اعضاء متقاضی در نظر داشته باشند مطرح خواهد شد.
- د - جلسات شورا با حضور حداقل ۸ نفر از اعضاء رسمیت خواهد یافت و نظرات و توصیه ها و تصمیمات شورا باری موافق ۶ نفر از اعضاء حاضر در جلسه رسمی معتبر است.

- ه - شورا میتواند از اشخاص صلاحیت دار برای مشورت دعوت نماید.
- و - اعضاء شورا و اشخاصی که جهت مشورت دعوت میشوند موظف به حفظ اطلاعات و اسرار شورا میباشند مگر در مواردیکه قانوناً مکلف به اظهار اطلاع یا ادای شهادت باشند.
- ز - اعضاء شورا برای حضور در جلسات شورا حق الزحمه ای دریافت خواهند کرد که به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب مجمع عمومی تعیین میگردد.
- ح - اعضاء شورای پول و اعتبار قبل از شروع بکار باید در جلسه مجمع عمومی سوگند یاد کنند که در انجام وظایف شورای پول و اعتبار نهایت دقت و بینظری را بکار برند و کلیه تصمیماتی را که بگیرند مقرون بصالح کشور بوده و رعایت کامل حفظ اسرار بانک و شورا بشود.
- بخش سوم - هیئت عامل**
- ماده ۱۹۵ الف - هیئت عامل بانک مرکزی ایران مرکب از رئیس کل - قائم مقام - دبیر کل بانک و سه نفر معاون با اختیارات و مسئولیت های معین در این قانون خواهد بود.**
- ب - ۱ - رئیس کل بانک مرکزی ایران بعنوان بالاترین مقام اجرائی و اداری عهده دار کلیه امور بانک باستثناء وظایفی است که بموجب این قانون به عهده ارکان دیگر بانک گذارده شده است.
- ۲ - رئیس کل بانک مرکزی ایران مسئول حسن اداره امور بانک و موظف با اجرای این قانون و آئین نامه های مربوط به آن میباشد.
- ۳ - رئیس کل بانک مرکزی ایران نماینده بانک در کلیه مراجع رسمی داخلی و خارجی با حق توکیل میباشد.
- ۴ - رئیس کل بانک مرکزی ایران میتواند حق امضاء و قسمتی از اختیارات خود را به اعضاء هیئت عامل و کارمندان بانک تفویض نماید.
- ۵ - رئیس کل بانک مرکزی ایران به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب هیئت وزیران بموجب فرمان همایونی برای مدت پنج سال منصوب میشود و انتصاب مجدد او بلامانع است.
- ج - قائم مقام رئیس کل بانک به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر دارائی و تصویب هیئت وزیران بفرمان همایونی برای مدت پنج سال منصوب میگردد و انتصاب مجدد او بلامانع است.
- دبیر کل بانک به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تصویب مجمع عمومی منصوب میگردد و سرپرستی دبیرخانه شورای پول و اعتبار را نیز بعهده خواهد داشت. دبیر کل بانک صورت جلسات شورای پول و اعتبار را برای اطلاع وزیر دارائی و وزیر اقتصاد ارسال خواهد داشت.
- ه - معاونان بانک از طرف رئیس کل بانک مرکزی ایران منصوب و وظایف آنان بوسیله نامبرده تعیین میشود.
- ماده ۲۰ الف - حقوق و مزایای رئیس کل و قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران از طرف مجمع عمومی تعیین و از بودجه بانک پرداخت میشود.**
- ب - حقوق و مزایای دبیر کل و معاونان بانک به پیشنهاد رئیس کل و تصویب مجمع عمومی تعیین و از بودجه بانک پرداخت میشود.
- ج - رئیس کل بانک - قائم مقام رئیس کل - دبیر کل و معاونان بانک قبل از شروع به کار در مجمع عمومی سوگند یاد خواهند نمود که اسرار بانک را حفظ نمایند و وظایف قانونی خود را بنحو احسن انجام دهند.
- د - اعضاء هیأت عامل در دوران تصدی خود مشمول قانون منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری خواهند بود و نباید صاحب سهم بانکها یا مؤسسات اعتباری خصوصی باشند.
- ه - اعضاء هیأت عامل در دوران تصدی خود نمیتوانند در دستگاه های دولتی یا خصوصی سمت موظفی دارا باشند.
- و - قبول سمتهای غیر موظف فقط در مؤسسات خیریه و اجتماعی و تدریس در دانشگاهها یا مؤسسات

آموزش عالی در مورد رئیس کل و قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران باتصویب مجمع عمومی و در مورد سایر اعضای هیأت عامل باموافقت رئیس کل بانک مرکزی ایران ممکن خواهد بود.

بخش چهارم - هیئت نظارت اندوخته اسکناس

ماده ۲۱ - الف - هیأت نظارت اندوخته اسکناس عهده دار نظارت بر حسن اجرای مفاد ماده ۵ این قانون از طریق تحویل و نگاهداری اسکناس های چاپ شده و همچنین نگاهداری حساب دارائیهای موضوع ماده ۵ و صورت جواهرات سلطنتی و تنظیم مقررات مربوط بنمایش و نظارت بر ورود و خروج آنها از خزانه بانک و بعلاوه نظارت در معدوم کردن اسکناسهاییکه باید از جریان خارج شود میباشد.

ب - هیأت نظارت اندوخته اسکناس از افراد زیر تشکیل میشود:

- ۱ - دو سناتور بانتخاب مجلس سنا.
- ۲ - دو نماینده مجلس بانتخاب مجلس شورای ملی.
- ۳ - رئیس کل بانک مرکزی ایران.
- ۴ - دادستان کل کشور.
- ۵ - خزانه دار کل کشور.
- ۶ - رئیس کل دیوان محاسبات.
- ۷ - رئیس هیأت نظار.

تبصره - مدت مأموریت سناتورها و نمایندگان مجلس بامجلسین خواهد بود و در هر حال تا انتخاب جانشین خود باین سمت باقی خواهند ماند.

ج - آئین نامه مربوط بنحوه اجرای وظایف محول به هیأت نظارت اندوخته اسکناس بوسیله هیأت تصویب و بموقع اجرا گذارده میشود.

د - اعضای هیأت نظارت اندوخته اسکناس برای حضور در جلسات هیأت حق الزحمه ای دریافت خواهند کرد که به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب مجمع عمومی تعیین میگردد.

بخش پنجم - هیئت نظار

ماده ۲۲ - الف - هیأت نظار مشول رسیدگی به حسابها و تعهدات بانک مرکزی ایران است که نسبت به صحت این حسابها و تعهدات اظهار نظر میکند.

ب - وظایف هیأت نظار بشرح زیر است:

۱ - رسیدگی به ترازنامه پایان سال بانک مرکزی ایران و تهیه گزارش برای مجمع عمومی سالانه.

۲ - رسیدگی به صورت ریز دارائیها و بدهیها و خلاصه حسابهای بانک و گواهی آنها برای انتشار.

۳ - رسیدگی به عملیات بانک از لحاظ انطباق آنها با موازین قانونی.

ج - هیأت نظار مرکب از یک نفر رئیس و چهار نفر عضو از میان حسابرسان خبره یا افراد مطلع در امور حسابداری بابتانکی بداشتن حداقل ده سال سابقه کار است که به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب مجمع عمومی برای مدت دو سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

د - رئیس هیئت نظار بعنوان رابط مونتلف است گزارش های لازم از فعالیتهای بانک و تصمیمات جاری بانک را به وزیر دارائی تسلیم نماید.

تبصره - هیئت نظار در ایفاء وظایف فوق میتواند کلیه اسناد حسابها و دارائیهای بانک را مورد رسیدگی قرار دهد و بکلیه مقررات و تصمیمات و نوشته های بانک که لازم میدانند دسترسی داشته باشد و بدون مداخله در امور جاری بانک در حدود وظایف خود نظراتی به رئیس کل بانک مرکزی ایران بدهد.

ماده ۲۳ - الف - حقوق و مزایای هیئت نظار از ظرف وزیر دارائی تعیین و از بودجه وزارت دارائی قابل پرداخت است.

ب - اعضای هیئت نظار قبل از شروع بکار در مجمع عمومی سوگند یاد خواهند نمود که اسرار بانک را حفظ نمایند و وظایف قانونی خود را بنحو احسن انجام دهند.

ج - اعضای هیئت نظار مشمول قانون منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان در معاملات دولتی و کشوری خواهند بود.

د - اعضای هیئت نظار در دوران تصدی خود نمیتوانند در دستگاههای دولتی یا خصوصی سمت موظف دارا باشند.

ه - قبول سمت های غیرموظف فقط در مؤسسات خیریه و اجتماعی و تدریس در دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی باتصویب مجمع عمومی بلامانع است.

و - آئین نامه داخلی هیئت نظار بوسیله خود هیئت تنظیم و باتصویب وزیر دارائی اجراء خواهند شد.

فصل چهارم - مقررات عمومی

ماده ۲۴ - الف - سال مالی بانک از اول فروردین هر سال شروع و در آخر اسفند همان سال خاتمه مییابد.

ب - ترازنامه و حساب سود و زیان بانک بایستی حداقل یکماه قبل از تشکیل جلسه سالانه مجمع عمومی به هیئت نظار تسلیم گردد.

ج - بانک مرکزی ایران حداقل ماهی یکبار خلاصه ای از وضع حساب های خود را انتشار خواهد داد.

ماده ۲۵ - الف - سود ویژه بانک در هر سال شرح زیر تقسیم خواهد شد:

۱ - پرداخت مالیات بر درآمد بحساب دولت.

۲ - ده درصد برای اندوخته قانونی تا وقتیکه اندوخته مزبور معادل سرمایه بانک بشود.

۳ - مبلغی به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب مجمع عمومی برای اندوخته احتیاطی.

۴ - مبلغی به پیشنهاد رئیس کل بانک و تصویب مجمع عمومی برای انتقال بحساب سال بعد.

ب - باقیمانده سود ویژه پس از تقسیمات مقرر در بند الف متعلق بدولت خواهد بود.

ماده ۲۶ - الف - دولت موظف است در مقابل زیانهای احتمالی حاصل از تغییر برابریهای قانونی نسبت بطلا و پولهای خارجی و اتفاقات ناشی از قوه قهریه اسناد خزانه بی نام باسررسید معین صادر و ببانک مرکزی ایران تسلیم نماید.

ب - سود احتمالی حاصل از تغییر برابریهای قانونی نسبت بطلا و پولهای خارجی و اتفاقات ناشی از قوه قهریه بمصرف استهلاك اصل و بهره بدهی های دولت ببه بانک مرکزی ایران خواهد رسید و مازاد آن بخزانه دولت تحویل خواهد شد.

ج - سود و زیان ناشی از اجرای موافقتنامه های پرداخت موضوع بند ۵ ماده ۱۲ این قانون بحساب دولت منظور خواهد شد.

ماده ۲۷ - الف - کلیه اسناد تعهدآور صادر از بانک مرکزی بااستثنای اسناد مربوط بامور داخلی بانک دارای دو امضای مجاز خواهد بود.

ب - مدت طولوز نگاهداری اسناد و اوراق بازرگانی تر و دفابانک مرکزی ایران بصورت عین و همچنین طرز تبدیل آنها به عکس یا فیلم یا نظائر آن بموجب آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب شورای پول و اعتبار تعیین خواهد شد و این قبیل عکسها و فیلمها و نظائر آن در دادگاهها پس از گذشتن مدت های مقرر در آئین نامه حکم اصول اسناد را خواهند داشت.

ماده ۲۸ - اسکناسهای بانک مرکزی ایران و همچنین طلا و نقره و مطلق های مسکوک فلزی متعلق به بانک مرکزی ایران از حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی و هرگونه مالیات و عوارض دیگر معاف است.

ماده ۲۹ - بانک مرکزی ایران در هر مورد که مصلحت اقتصادی و ارزی کشور ایجاب کند میتواند با تصویب هیئت وزیران صادر کنندگان يك یا چند نوع کالا را از سپردن پیمان ارزی معاف نماید.

قسمت سوم - بانکداری

فصل اول - شرایط تأسیس بانک

ماده ۳۰ - الف - تأسیس بانک و اشتغال بعملیات بانکی و استفاده از نام بانک در عنوان مؤسسات اعتباری فقط طبق مقررات این قانون ممکن است.

ب - تشخیص عملیات بانکی با شورای پول و اعتبار میباشد.

ج - تأسیس بانک در ایران مسکول بتصویب اساننامه آن بوسیله شورای پول و اعتبار و صدور اجازه از طرف بانک مرکزی ایران است.

د - مراجع ثبت شرکت ها نمیتوانند تقاضای تأسیس بانکی را در ایران به ثبت برسانند مگر آنکه اجازه نامه بانک مرکزی ایران و رونوشت گواهی شده اساننامه مربوط که بتصویب شورای پول و اعتبار رسیده است ضمیمه تقاضای ثبت باشد.

ه - هرگونه تغییر در اساننامه بانکها بایستی بتصویب شورای پول و اعتبار برسد.

و - ایجاد یا تعطیل شعبه یا باجه یا نمایندگی بانکها در داخل یا خارج کشور طبق آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب شورای پول و اعتبار میرسد .

تبصره - بانکهایی که قبل از تصویب این قانون تأسیس شده اند و اساسنامه آنها با مقررات این قانون مغایرت دارد مکلفند اساسنامه خود را حداکثر ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون با مقررات این قانون تطبیق دهند و آنرا بتصویب شورای پول و اعتبار برسانند .

ماده ۳۱-الف - تشکیل بانک فقط بصورت شرکت سهامی عام یا سهام با نام ممکن خواهد بود .

ب - مدیرعامل و رئیس هیأت مدیره و اکثریت اعضای هیأت عامل و اکثریت اعضای هیأت مدیره بانکهای ایرانی باید از اتباع ایران باشند .

ج - هر بانکی که بیش از چهار درصد سرمایه آن متعلق به اشخاص حقیقی اتباع خارج یا اشخاص حقوقی خارجی باشد از نظر این قانون بانک خارجی محسوب میشود و باید تحت عنوان بانک خارجی به ثبت برسد . از نظر این ماده هر شخص حقوقی که صد درصد سرمایه آن متعلق به اشخاص حقیقی اتباع ایران نباشد خارجی تلقی میشود .

د - بانکهای ایرانی نمی توانند بیش از ۵۰ درصد سهام خود را به اتباع خارجی یا اشخاص حقوقی که صد درصد سرمایه آن متعلق به اتباع ایران نیست منتقل نمایند . انتقال سهام بانکهای ایرانی به دولتهای خارجی مطلقاً ممنوع است .

ه - از تاریخ تصویب این قانون تأسیس بانکهای خارجی و مؤسسات اعتباری غیربانکی خارجی که بعملیات متعارف بانکی اشتغال می ورزند فقط بتصویب مجلسین خواهد بود .

مؤسسات اعتباری غیربانکی مؤسساتی هستند که در عنوان خود از نام بانک استفاده نمی کنند ولی به تشخیص بانک مرکزی ایران واسطه بین عرضه کنندگان و مقاضیان و چوه و اعتبار میباشند و عملیات آنها در حجم و نحوه توزیع عملیات مؤثر است .

ماده ۳۲-الف - سرمایه بانکها فقط بصورت پول رایج کشور قابل پرداخت است .

ب - حداقل سرمایه بانکهای ایرانی دو بیست میلیون ریال است که باید تماماً تعهد شده و اقل پنج درصد آن پرداخت و قبل از تسلیم تقاضای تأسیس نزد بانک مرکزی ایران سپرده شده باشد .

حداقل سرمایه بانکهای خارجی دو بیست میلیون ریال است که باید تماماً قبل از تسلیم تقاضای تأسیس در بانک مرکزی ایران سپرده شده باشد .

ج - بانک مرکزی ایران با تصویب شورای پول و اعتبار میتواند مهلت پرداخت سرمایه تعهد شده بانکهای ایرانی را تعیین و برای اجرا بانکها ابلاغ نماید .

د - بانک مرکزی ایران میتواند بتصویب هیئت وزیران حداقل سرمایه مذکور در بند ب را در مورد کلیه بانکهای ایدر مورد بانکهایی که فعالیت آنها در رشته های مخصوصی است افزایش دهد .

فصل دوم - شرایط و نحوه فعالیت بانکها

ماده ۳۳-الف - میزان و نحوه ایجاد اندوخته قانونی بانکها و طرز استفاده از آن طبق آئین نامه ای که بتصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید تعیین خواهد شد . اندوخته قانونی از ۱۵٪ سود ویژه سالانه کمتری از ۲۰٪ بیشتر نخواهد بود . اندوخته قانونی پس از آنکه به میزان سرمایه رسید اختیاری است .

ب - در صورتیکه سرمایه بانکی برائزبان از حد اقل مقرر در این قانون کمتر شود باید بر اساس آئین نامه ای که در این مورد بتصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید سرمایه خود را تکمیل نماید .

ج - نحوه و اصول حسابداری و دفترداری بانکها بنحویکه ترازنامه مربوط نشان دهنده کلیه دارائیها و بدهی های بانک باشد بوسیله شورای پول و اعتبار تعیین خواهد شد و بانکها مکلف به اجرای آن خواهند بود .

د - میزان استهلاك دارائیهای منقول و غیر منقول قابل استهلاك و هزینه های تأسیس و توسعه و همچنین میزان اندوخته های احتیاطی بانکها از طرف شورای پول و اعتبار تعیین خواهند شد و بانکها موظف به اجرای آن خواهند بود .

ه - بانکها مکلفند ترازنامه و حساب سود و زیان خود را بگواهی حساب داران رسمی برسانند .

و - مدت و طرز نگاهداری اوراق بازرگانی و اسناد و دفاتر بانکها بصورت عین و همچنین طرز تبدیل آنها بعکس یا فیلم یا نظایر آن بموجب آئین نامه ای که بتصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید تعیین خواهد شد و این قبیل عکسها و فیلمها و نظایر آن در دادگاهها پس از گذشتن مدت های مقرر در آئین نامه حکم اصول اسناد را خواهند داشت .

ماده ۳۴ - انجام عملیات زیر برای بانکها ممنوع است :

۱ - خرید و فروش کالا بمنظور تجارت
۲ - معاملات غیر منقول جز برای بانکهایی که هدف آنها انجام معاملات غیر منقول است .
۳ - خرید سهام و مشارکت در سرمایه یک یا چند شرکت و یا خرید اوراق بهادار داخلی یا خارجی بحساب خود به میزانی بیش از آنچه بانک مرکزی ایران بموجب دستورها یا آئین نامه های خاص تعیین خواهد کرد .

۴ - اعطای اعتبار به اعضای ارکان خود و مؤسساتی که اعضای مزبور در آن ذینفعند و سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی بیش از آنچه بانک مرکزی ایران بموجب دستورها یا آئین نامه های خاص تعیین خواهد کرد .

۵ - اعطای اعتبار یا اعضای ارکان یا رؤسای ادارات و بازرسان بانک مرکزی ایران مگر با رعایت آئین نامه ای که در این مورد بتصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید .

۶ - انتشار اوراق دیداری در وجه حامل .

تبصره - تملک غیر منقول برای استیفاء مطالبات یا برای تأمین محل کار یا مسکن کارکنان بانک و معاملات نسبت بان طبق شرایطی که بانک مرکزی ایران تعیین خواهد نمود مشمول ممنوعیت موضوع بند ۲ این ماده نخواهد بود .

ماده ۳۵-الف - محکومین بهسرت، ارتشاء، اختلاس، خیانت در امانت، کلاهبرداری، جعل و تزویر، صدور چک بی محل وورشکستگی به تقصیر یا تقلب اعم از اینکه حکم از دادگاههای داخلی یا خارج کشور صادر شده یا محکوم مجرم اصلی یا شریک یا معاون جرم بوده باشد از تصدی اداره امور بانکها بهر عنوان ممنوع میباشند .

ماده ۳۶-الف - مدیرعامل ، رئیس هیأت مدیره ، اعضای هیأت عامل و اعضای هیأت مدیره هر بانک نیز در مقابل صاحبان سهام و مشتریان مسئول خساراتی میباشند که به علت تخلف هر یک از آنها از مقررات و قوانین و آئین نامه های مربوط باین قانون یا اساسنامه آن بانک به صاحبان سهام یا مشتریان وارد میشود .

فصل سوم - ترتیب انحلال و ورشکستگی بانکها

ماده ۳۷ - در موارد زیر ممکن است بنا به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تأیید شورای پول و اعتبار و تصویب هیئتی مرکب از نخست وزیر و وزیر دارائی و وزیر اقتصاد و وزیر دادگستری اداره امور بانک بمعهده بانک مرکزی ایران واگذار شود یا ترتیب دیگری برای اداره بانک داده شود یا اجازه تأسیس بانک لغو شود .

الف - در صورتیکه مقامات صلاحیتدار بانك تقاضا نمایند.

ب - در صورتیکه بانك در مدت یکسال از تاریخ ابلاغ اجازه تأسیس عملیات خود را شروع نکند.

ج - در صورتیکه بانکی بدون عذر موجه فعالیت خود را برای مدتی متجاوز از یک هفته قطع کند.

د - در صورتیکه بانکی برخلاف این قانون و آئین نامه های متکی بر آن و دستورات بانك مرکزی ایران که بموجب این قانون یا آئین نامه های متکی بر آن صادر میشود و یا برخلاف اساسنامه مصوب خود عمل نماید.

ه - در صورتیکه قدرت پرداخت بانکی بخطر افتد یا سلب شود.

تبصره - بانکی که اجازه تأسیس آن لغو می شود از تاریخ الغاء اجازه تأسیس طبق دستور بانك مرکزی ایران عمل خواهد کرد.

ماده ۴۰ - طرز اداره بانك در موارد مذکور در ماده ۳۹ و نحوه الغاء اجازه تأسیس بموجب آئین نامه ای می باشد که بتصویب کمیسیون های دارائی مجلسین خواهد رسید.

ماده ۴۱ الف - در صورتیکه توقف یا ورشکستگی بانکی اعلام شود دادگاه قبل از هرگونه اتخاذ تصمیم نظر بانك مرکزی ایران را جلب خواهد کرد. بانك مرکزی ایران از تاریخ وصول استعلام دادگاه باید ظرف یک ماه نظر خود را کتباً بدادگاه اعلام دارد. دادگاه با توجه بنظر بانك مرکزی ایران و دلایل موجود در پرونده تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد کرد.

ب - تصفیه امور بانك ورشکسته با اداره تصفیه امور ورشکستگی می باشد.

ج - در تمام موارد انحلال و ورشکستگی بانکها تصفیه امور آنها با نظارت نماینده بانك مرکزی ایران انجام خواهد گرفت.

د - استرداد سپرده های پس انداز با سپرده های مشابه تامیزان پنجاه هزار ریال در درجه اول و سپرده های حساب جاری و سپرده های ثابت تا همان مبلغ در درجه دوم بر کلیه تعهدات دیگر بانکهای منحل شده یا ورشکسته و سایر حقوق ممتازه مقدم است.

ه - با انحلال یا ورشکستگی يك بانك نام آن از دفاتر اداره ثبت حذف خواهد شد.

فصل چهارم - مقررات کیفری و انتظامی

ماده ۴۲ - الف - خرید و فروش ارز و هرگونه عملیات بانکی که موجب انتقال ارز یا تعهد ارزی گردد یا ورود یا خروج ارز یا پول رایج کشور بدون رعایت مقرراتی که بانك مرکزی ایران بموجب ماده ۱۱ این قانون مقرر میدارد ممنوع است. متخلفین بجزای نقدی تا معادل ۵۰٪ مبلغ موضوع تخلف محکوم خواهند شد.

ب - تأسیس بانك و اشتغال به بانکداری بدون رعایت مقررات این قانون و استفاده از نام بانك در عنوان مؤسسات اعتباری ممنوع است. مرتکب به جرم تأدیبی تا شش ماه محکوم خواهد شد و در صورت اقتضاء دادستان میتواند بدخواست بانك مرکزی ایران موقتاً دستور تعطیل مؤسسه را تا تعیین تکلیف نهائی آن از طرف دادگاه بدهد.

تبصره - تعقیب کیفری در موارد فوق منوط بشکایت بانك مرکزی ایران است.

ماده ۴۳ - بانکها و مؤسسات اعتباری که نسبتهای مقرر در بندهای ۲ و ۳ و ۵ و ۶ ماده ۱۴ را رعایت نکنند به تشخیص شورای پول و اعتبار مکلف به پرداخت مبلغی معادل ۱۲٪ در سال نسبت بمبلغ مورد تخلف خواهند بود.

ماده ۴۴ - تخلف از سایر مقررات این قانون و آئین نامه های آن و دستورات بانك مرکزی ایران که بموجب این قانون یا آئین نامه های آن صادر میشود موجب مجازاتهای انتظامی زیر خواهد بود:

۱ - تذکر کتبی بمدیران یا متصدیان متخلف.

۲ - پرداخت مبلغی روزانه تا حداکثر دویست هزار ریال برای ایام تخلف.

۳ - ممنوع ساختن بانك یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی از انجام بعضی امور بانکی بطور موقت یا دائم.

مرجع رسیدگی به تخلفات موضوع این ماده و صدور حکم به مجازاتهای انتظامی هیئت انتظامی

بانکها خواهد بود که مرکب است از نماینده دادستان کل، یک نفر نماینده کانون بانکها و یک نفر از اعضای شورای پول و اعتبار به انتخاب شورا. دبیر کل بانك سمت دادستان هیئت را خواهد داشت.

احکام هیئت انتظامی ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدید نظر در شورای پول و اعتبار خواهد بود و رأی شورا قطعی است.

تبصره ۱ - وجوه موضوع ماده ۴۳ بند ۲ این ماده وسیله بانك مرکزی ایران از بانك یا مؤسسه مربوط وصول و بحساب درآمد عمومی منظور خواهد شد.

تبصره ۲ - ترتیب رسیدگی و تشخیص تخلفات و تعیین هریک از مجازاتهای انتظامی برای تخلفات و ترتیب درخواست تجدید نظر و طرز رسیدگی مجدد و اجرای تصمیمات هیئت رسیدگی و شورای پول و اعتبار مطابق آئین نامه ای خواهد بود که بتصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید.

ماده ۴۵ - کلیه قوانین و مقررات دیگر در مواردی که با این قانون مغایرت دارد از تاریخ اجرای این قانون ملغی است و تازمانی که آئین نامه های این قانون بتصویب نرسیده است آئین نامه های سابق مشروط بر اینکه با مفاد این قانون بشخص شورای پول و اعتبار معارض نباشد قابل اجرا خواهد بود.

مخیر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش از کمیسیون دادگستری به مجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری با حضور نمایندگان دولت لایحه پولی و بانکی کشور را که قبلاً در مجلس شورای ملی تصویب شده و مجلس سنا تغییراتی در آن داده بود مطرح نمود و مصوبه مجلس سنا را تصویب کرد. اینک گزارش آنرا در تقدیم میدارد.

رئیس کمیسیون دادگستری - مهدی شیخ الاسلامی

رئیس - نسبت بگزارش کمیسیونها نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بگزارش کمیسیونها رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود آقای دکتر آموزگار بفرمائید.

دکتر آموزگار (وزیر دارائی) - بنده وظیفه خود میدانم از طرف دولت از توجه دقیق و برررسیهای عمیقانه ای که مجلس شورای ملی بخصوص کمیسیون دارائی تحت ریاست جناب آقای اهری نسبت به لایحه پولی و بانکی کشور بعمل آورده اند نهایت سپاسگزاری کنم اصلاح در قانون قبلی ضروری بود و یقین دارم که با اجرای این لایحه جدید نظم و ترتیب مورد نظر بنحو بهتری انجام خواهد شد (احسن)

۱۳ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به لایحه اجازه وکالت دادگستری به افسران قضایی لیسانسه حقوق بازنشسته نیروهای مسلح شاهنشاهی و ارسال مجدد به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اجازه وکالت دادگستری به افسران قضایی لیسانسه حقوق بازنشسته نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری به مجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه هشتم تیر ماه ۱۳۵۱ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۱۵۴۸ - ۱۳۵۰/۱/۲۹ راجع به اجازه وکالت دادگستری به افسران قضایی لیسانسه حقوق بازنشسته نیروهای مسلح شاهنشاهی را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۲۷ چاپ شده است با توجه به پیشنهادهای رسیده مطرح و بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اجازه وکالت دادگستری به افسران قضایی لیسانسه حقوق بازنشسته نیروهای مسلح شاهنشاهی

ماده واحده - افسران نیروهای مسلح شاهنشاهی که واجد شرایط زیر باشند پس از بازنگشتگی با رعایت مقررات ماده ۱۰ قانون استقلال کانون وکلاء

مصوب اسفند ماه ۱۳۳۳ میتوانند بدون طی دوره کارآموزی بکار و کالت پردازند و کانون و کلاء دادگستری به این قبیل افسران پروانه و کالت درجه يك اعطاء خواهد کرد:

الف - دارا بودن حداقل دانشنامه لیسانس در رشته حقوق.
ب - دارا بودن حداقل پنجسال سابقه خدمت متوالی و یا ۸ سال خدمت متناوب در مشاغل سازمانی قضائی زیر:
۱ - رئیس و عضو دادگاه عالی انتظامی و دادستان و دادیار دادسرای انتظامی قضات ارتش.
۲ - دادستان ارتش و معاون او.
۳ - رئیس و عضو دادگاههای نظامی.
۴ - دادستان و دادیار و بازپرس و معاون بازپرس نظامی.
مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضانکابنی

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام
بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام با حضور نمایندگان دولت شور دوم لایحه راجع با اجازه و کالت دادگستری با افسران قضائی لیسانسیه حقوق بازنشسته نیروهای مسلح شاهنشاهی را مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - روح الله جعفری

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجدد بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۴ - طرح گزارش شور اول و طرح و تصویب فوریت و اصل گزارش کمیسیون بهداری راجع به الحاق دولت ایران به معاهده واحد مربوط به مواد مخدر ۱۹۶۱ نیویورک و اصلاح دولت

رئیس - گزارش شور اول الحاق دولت ایران به

معاهده واحد مربوط به مواد مخدر ۱۹۶۱ نیویورک مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون بهداری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداری در جلسه ۱۳ تیرماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر شاهقلی وزیر بهداری لایحه شماره ۲۸۷۴ مورخ ۱۳۵۱/۲/۱۸ ارسالی از مجلس سناراجع بالحاق دولت ایران به معاهده واحد مواد مخدر را که بشماره ۳۹۲ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاح عبارتی که در ماده واحده بعمل آورد مصوبه مجلس سنا را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

قانون الحاق دولت ایران به معاهده واحد

مواد مخدر ۱۹۶۱ نیویورک

ماده واحده - معاهده واحد مربوط بمواد مخدر مشتمل بر يك مقدمه و ۵۱ ماده و چهار فهرست ضمیمه که در تاریخ ۳۰ مارس ۱۹۶۱ (۱۰ فروردین ۱۳۴۱) در نیویورک از طرف نماینده نامالاختیار دولت شاهنشاهی به امضاء رسیده است تصویب می شود.

مخبر کمیسیون بهداری - دکتر حیدرقلی برومند

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۳ تیرماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر شاهقلی وزیر بهداری لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بالحاق دولت شاهنشاهی ایران به معاهده واحد مواد مخدر را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون بهداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (مستوفی)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز چهارشنبه ۱۴ تیرماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بالحاق دولت شاهنشاهی ایران به معاهده واحد مواد مخدر را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون بهداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس کمیسیون دادگستری - مهدی شیخ الاسلامی
رئیس - این لایحه در مجلس سنا با فوریت تصویب شده است بنابراین فوریت لایحه مطرح است نسبت به فوریت لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) فوریت لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۱۵ - بیانات آقای رئیس در مورد مدت انتخاب هیئت رئیسه و تصویب تمدید مدت یکساله هیئت رئیسه تا ۱۴ مهرماه سال جاری

رئیس - موضوعی که اینجا خواستم با اطلاع همکاران محترم برسانم همانطور که اطلاع دارید هیئت رئیسه مجلس شورای ملی در تاریخ شانزدهم شهریور ماه سال گذشته انتخاب شد و دوره یکساله آن در تاریخ شانزدهم شهریور ماه ۱۳۵۱ خاتمه پیدا میکند البته موقعی که ما ماده آئین نامه را از نظر دوره تعیین و دوره اجلاس اصلاح کردیم متوجه نبودیم که باید این ماده را نیز اصلاح کنیم در صورتیکه در موقع تغییر آئین نامه باید این ماده هم اصلاح شود چون سال اول است و اجلاس دوم در چهاردهم مهرماه

شروع میشود و عمالی نیست که در تاریخ ۱۶ شهریور ماه برای انتخاب هیئت رئیسه جلسه ای تشکیل بدیم و بفرض اینکه این کار را امسال بکنیم در سالهای بعد باز این مشکل وجود دارد بهتر است برای رفع این مشکل راهی پیدا کرد. آقای دکتر الموتی فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر الموتی - همانطور که مقام محترم ریاست یادآوری فرمودند بمناسبت انتخاب هیئت رئیسه در این دوره اجلاس در شهریور ماه، چون در شانزدهم شهریور ماه دوره انتخاب هیئت رئیسه تمام میشود و برای یکسال انتخاب میشوند از نظر اینکه شانزدهم شهریور مصادف است با تعطیلات مجلس و دوره اجلاس هم توسط شاهنشاه بزرگ ایران در ۱۴ مهرماه افتتاح خواهد شد از این جهت بنده صحیح میدانم برای مجلس بگذاریم اگر اجازه بفرمائید تا ۱۴ مهرماه که مجدداً هیئت رئیسه جدید انتخاب خواهد شد هیئت رئیسه قبلی بتواند بکار خودش ادامه بدهد که در تعطیلات تابستانی مجلس بدون هیئت رئیسه نباشد (صحیح است) ضمناً لایحه استخدامی کشور که از لوائح بسیار بسیار مهمی است که اکنون کمیسیون استخدام مجلس مشغول رسیدگی به این لایحه است و هر روز تعداد زیادی پیشنهادات به این کمیسیون ارجاع میشود من میخواهم از همه نمایندگان محترم متناکم اگر نسبت باین لایحه باز هم پیشنهاد هائی دارند ارجاع بفرمایند تا در تعطیلات تابستان و بعد از تعطیلات کمیسیون بتواند يك لایحه جامعی را با در نظر گرفتن نظرات و امکاناتی که برای همه کارمندان مملکت هست مورد بررسی و تصویب قرار بدهد و چون این آخرین مرحله است که کمیسیون استخدام میتواند نسبت باین لایحه رسیدگی بکند و از فرصت و امکانی که هست استفاده شود و اشکالاتی سالهاست در این مملکت در مورد کارمندان وجود دارد با این اصلاحیه این اشکالات حل شود ضمناً چون آخرین جلسه این دوره اجلاس هست وظیفه خود میدانم از همه همکاران عزیز که با کوشش و تلاش و صمیمیت همکاری کردند مخصوصاً از مقام ریاست که با نظم و ترتیب و صمیمیت جلسات مجلس را اداره فرمودند (صحیح است) و ما هم در تحت ریاست ایشان توانستیم وظیفه

ملی خودمان را انجام بدهیم تشکر کنیم (احسنت) و آرزو مند باشم که همه در دوره آینده اجلاس که از ۱۴ مهرماه شروع خواهد شد در خدمت به شاهنشاه بزرگ و ملت ایران موفق باشیم (احسنت).

رئیس - همکاران محترم نسبت به تمدید مدت هیئت رئیسه در سال جاری تا چهارده مهرماه نظری ندارند؟ (اظهاری نشد) از خانمها و آقایانی که موافقت این مدت تا ۱۴ مهرماه تمدید شود خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. بنده وظیفه خود میدانم از همکاری صمیمانه همکاران ارجمند در این مدت یکسال تشکر کنم البته اگر مجلس توانسته است خدمتی انجام بدهد در درجه اول یقیناً در اثر علاقه و جدیت و پشتکار و فعالیت همکاران محترم و بعد هم دستگاه اداری مجلس شورای ملی بوده است (احسنت) وظیفه خود میدانم که هم از همکاران محترم و هم از کلیه کارکنان اداری مجلس شورای ملی در این جلسه تشکر کنم (احسنت-احسنت).

۱۶ - تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدری وزیر مشاور

رئیس - آقای قوام صدری فرمایشی داشتید بفرمائید.

قوام صدری (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم، بطوریکه خانمها و آقایان محترم استحضار دارند تقسیم و تفکیک اعتبارات باید با تصویب کمیسیون محترم بودجه انجام بگیرد دو قسمت تفکیک اعتبارات مربوط بدستگاههای پخش صدا از وزارت پست و تلگراف و انتقال کارمندان وزارت آموزش و پرورش بسازمان تربیت بدنی ایران باید از بودجه وزارت پست و تلگراف و وزارت آموزش و پرورش منفک و به بودجه سازمان مربوط اضافه شود البته با تصویب کمیسیون محترم بودجه که تقدیم میشود و استدعای ارجاع بکمیسیون دارم.

رئیس - لوائح بکمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۱۷ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای مهندس آموزگار وزیر آبادانی و مسکن

رئیس - آقای مهندس آموزگار بفرمائید.

مهندس آموزگار (وزیر آبادانی و مسکن) -

همانطور که نمایندگان محترم استحضار دارند نهضت آپارتمان سازی روز بروز در مملکت ما نضج میگیرد و در قانون مصوب سال ۱۳۴۳ که برای تملک آپارتمان تصویب شده است برای هزینه های مشترک ماده ای پیش بینی نشده است بنابراین برای هزینه های مشترک این آپارتمانها و اصلاح آن قانون لایحه ای تهیه شده که تقدیم میشود و استدعای تصویب آنرا دارم.

رئیس - لایحه بکمیسیون مربوط ارجاع میشود.

۱۸ - اعلام تعطیلات تابستانی

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را

آخرین جلسه دوره اجلاس امسال قرار میدهم و از امروز مجلس تعطیلات تابستانی را شروع میکند البته خانمها و آقایان مانند گذشته آدرس خود را بدفتر مجلس شورای ملی خواهند داد که اگر جلسه فوق العاده ای بود بتوانیم همکاران محترم را خبر کنیم.

۱۹ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه

امروز را ختم می کنیم جلسه آینده چهاردهم مهرماه خواهد بود.

ساعت ده و چهل دقیقه صبح جلسه ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

گزارش از کمیسیون عرایض

مقام معظم ریاست عالی مجلس شورای ملی

با حضور نماینده تام الاختیار آن وزارت و داروسازان بعمل آمد و عده مساعدت و رفع شکایت داده شده که پس از اتخاذ نتیجه و اعلام نظریه مراتب در گزارش بعدی به استحضار خواهد رسید.

۶- شکایات متوالی بازنشستگان ژاندارمری کل کشور است که مدد معاش اولاد خود را مطالبه مینمایند. پس از اقداماتی که بعمل آمد مدد معاش سال جاری در بودجه تأمین گردید و نسبت بمطالبات سنوات ۱۳۳۸ تا آخر ۱۳۵۰ عده داده اند که اعتبار لازم تأمین و موجبات رفع شکایت از شکات را فراهم سازند.

۷- موضوع شکایات متوالی خریداران اراضی قنات کوثر و محدوده تهران پارس است که هنوز به نتیجه قطعی نرسیده و در جریان رسیدگی و مذاکره میباشد. این اراضی قبلاً بکارکنان راه آهن و وزارت راه و وزارت دارائی منتقل و سند مالکیت هم بنام خریداران صادر گردیده است. لیکن از طرف سازمان جنگلها و مراتع کشور ملی اعلام و دارندگان اسناد مالکیت را که در واقع به احترام اسناد مزبور خود را مالک اراضی میدانستند بزحمت انداخته اند. کمیسیون عرایض موضوع را تاخذ نتیجه دنبال میکند و چگونگی کار را در گزارش بعدی معروض خواهد داشت.

۸- شکوائیه مالکین قسمتی از اراضی خاک سفید و نگرانی از مداخله وزارت آب و برق و سازمان مراتع و جنگلها است که با تشکیل جلسات مکرر و مذاکره با حضور نمایندگان مؤسسات دولتی و مدعیان مالکیت اراضی تاکنون رفع شکایت بعمل نیامده است.

۹- شکایات کتبی و تلگرافی مردم است که بمقامات عالی کشور و مؤسسات دولتی مخابره شده که چون اغلب این شکایات بطور کتبی بوده نوشته و اصلاً خوانده نمیشوند از مجمع شکوائیه های واصله خارج و بلا اقدام مینماید.

با نهایت احترام. در گزارش اول کمیسیون عرایض که در تاریخ ۵۰/۱۲/۹ تقدیم مجلس شورای ملی گردید بنگانی از پرونده های معوقه و نحوه شکایات و تعداد آنها اشاره شده بود که بعضی از آن شکایات در حال حاضر در جریان رسیدگی و اقدام است و مراحل نهائی و قطعی خود را طی مینماید جریان کار کمیسیون را بشرح زیر باستحضار میرساند:

۱- موضوع شکایت کارکنان شرکت بیمه ایران و عدم اجرای ماده ۵ مقاوله نامه که بین وزارت بهداری و شرکت بیمه ایران مبادله شده و با تشکیل جلسات متعدد و توضیحات مکرر هنوز نتیجه مطلوبه بدست نیامده است.

۲- شکایات کارکنان مجلس شورای ملی راجع به اراضی قطریه که در گزارش قبلی مشروحاً باستحضار رسید ولی تاکنون رفع شکایت و مشکل نشده است.

۳- شکایات مالکین اراضی محدوده شهر اصفهان که باتمام تلاشها و جلسات مکرری که با حضور نمایندگان شهرداری و وزارت تعاون و امور روستاها و نمایندگان شکایت تشکیل گردید تاکنون نتیجه قطعی بدست نیامد و اهالی اصفهان در طلب حقوق خود بشکایت ادامه میدهند. در این مورد گزارشی تقدیم مقام عالی ریاست مجلس گردید که قرار شد با حضور جناب آقای نخست وزیر و وزیر تعاون و امور روستاها این شکایت مورد رسیدگی قرار گیرد.

۴- شکایات متوالی و مکرر محکومین مواد مخدر میباشد که هنوز ادامه دارد و منتظرند که از طرف دولت نسبت بخواسته آنان توجه و عنایت بیشتری مبذول گردد که در این مورد یادآورهای لازم شده و مرتباً موضوع دنبال میشود.

۵- دادخواهی داروسازان پراتیکی است که وزارت بهداری بعد از مذاکرات پی گیر و مفصل که

ملی خودمان را انجام بدهیم تشکر کنم (احسن) و آرزومند باشم که همه در دوره آینده اجلاس که از ۱۴ مهرماه شروع خواهد شد در خدمت به شاهنشاه بزرگ و ملت ایران موفق باشیم (احسن).

رئیس - همکاران محترم نسبت به تمدید مدت هیئت رئیسه در سال جاری تا چهارده مهرماه نظری ندارند؟ (اظهاری نشد) از خانها و آقایانی که موافقت این مدت تا ۱۴ مهرماه تمدید شود خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. بنده وظیفه خود میدانم از همکاری صمیمانه همکاران ارجمند در این مدت یکسال تشکر کنم البته اگر مجلس توانسته است خدمتی انجام بدهد در درجه اول یقیناً در اثر علاقه و جدیت و پشتکار و فعالیت همکاران محترم و بعد هم دستگاه اداری مجلس شورای ملی بوده است (احسن) وظیفه خود میدانم که هم از همکاران محترم و هم از کلیه کارکنان اداری مجلس شورای ملی در این جلسه تشکر کنم (احسن-احسن).

۱۶ - تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای قوام صدری وزیر مشاور

رئیس - آقای قوام صدری فرمایشی داشتید بفرمائید.

قوام صدری (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم، بطوریکه خانها و آقایان محترم استحضار دارند تقسیم و تفکیک اعتبارات باید با تصویب کمیسیون محترم بودجه انجام بگیرد دو قسمت تفکیک اعتبارات مربوط بدستگاههای پخش صدا از وزارت پست و تلگراف و انتقال کارمندان وزارت آموزش و پرورش بسازمان تربیت بدنی ایران باید از بودجه وزارت پست و تلگراف و وزارت آموزش و پرورش منفک و به بودجه سازمان مربوط اضافه شود البته با تصویب کمیسیون محترم بودجه که تقدیم میشود و استدعای ارجاع بکمیسیون دارم.

رئیس - لوائح بکمیسیون بودجه ارجاع میشود.

۱۷ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای مهندس آموزگار وزیر آبادانی و مسکن

رئیس - آقای مهندس آموزگار بفرمائید.

مهندس آموزگار (وزیر آبادانی و مسکن) - همانطور که نمایندگان محترم استحضار دارند نهضت آپارتمان سازی روز بروز در مملکت ما نضج میگیرد و در قانون مصوب سال ۱۳۴۳ که برای تملک آپارتمان تصویب شده است برای هزینه های مشترک ماده ای پیش بینی نشده است بنابراین برای هزینه های مشترک این آپارتمانها و اصلاح آن قانون لایحه ای تهیه شده که تقدیم میشود و استدعای تصویب آنرا دارم.

رئیس - لایحه بکمیسیون مربوط ارجاع میشود.

۱۸ - اعلام تعطیلات تابستانی

رئیس - با اجازه خانها و آقایان این جلسه را آخرین جلسه دوره اجلاس امسال قرار میدهم و از امروز مجلس تعطیلات تابستانی را شروع میکند البته خانها و آقایان مانند گذشته آدرس خود را بدفتر مجلس شورای ملی خواهند داد که اگر جلسه فوق العاده ای بود بتوانیم همکاران محترم را خبر کنیم.

۱۹ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانها و آقایان جلسه امروز را ختم می کنیم جلسه آینده چهاردهم مهرماه خواهد بود.

ساعت ده و چهل دقیقه صبح جلسه ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

گزارش از کمیسیون عرایض

مقام معظم ریاست عالی مجلس شورای ملی

با حضور نماینده تام الاختیار آن وزارت و داروسازان بعمل آمد و عده مساعدت و رفع شکایت داده شده که پس از اتخاذ نتیجه و اعلام نظریه مراتب در گزارش بعدی به استحضار خواهد رسید.

۶- شکایات متوالی باین نشستگان ژاندارمری کل کشور است که مدد معاش اولاد خود را مطالبه مینمایند. پس از اقداماتی که بعمل آمد مدد معاش سال جاری در بودجه تأمین گردید و نسبت بمطالبات سنوات ۱۳۳۸ تا آخر ۱۳۵۰ عده داده اند که اعتبار لازم تأمین و موجبات رفع شکایت از شکات را فراهم سازند.

۷- موضوع شکایات متوالی خریداران اراضی قنات کوثر و محدوده تهران پارس است که هنوز به نتیجه قطعی نرسیده و در جریان رسیدگی و مذاکره میباشد. این اراضی قبلاً بکارکنان راه آهن و وزارت راه و وزارت دارائی منتقل و سند مالکیت هم بنام خریداران صادر گردیده است. لیکن از طرف سازمان جنگلها و مراتع کشور ملی اعلام و دارندگان اسناد مالکیت را که در واقع به احترام اسناد مزبور خود را مالک اراضی میدانستند بزحمت انداخته اند. کمیسیون عرایض موضوع را تاخذ نتیجه دنبال میکند و چگونگی کار را در گزارش بعدی معروض خواهد داشت.

۸- شکوائیه مالکین قسمتی از اراضی خاک سفید و نگرانی از مداخله وزارت آب و برق و سازمان مراتع و جنگلها است که با تشکیل جلسات مکرر و مذاکره با حضور نمایندگان مؤسسات دولتی و مدعیان مالکیت اراضی تاکنون رفع شکایت بعمل نیامده است.

۹- شکایات کتبی و تلگرافی مردم است که بمقامات عالی کشور و مؤسسات دولتی مخابره شده که چون اغلب این شکایات بطور کلیه بوده نوشته و اصلاً خوانده نمیشوند از مجمع شکوائیه های واصله خارج و بلا اقدام میماند.

با نهایت احترام، در گزارش اول کمیسیون عرایض که در تاریخ ۵۰/۱۲/۹ تقدیم مجلس شورای ملی گردید بنکاتی از پرونده های معوقه و نحوه شکایات و تعداد آنها اشاره شده بود که بعضی از آن شکایات در حال حاضر در جریان رسیدگی و اقدام است و مراحل نهائی و قطعی خود را طی مینماید جریان کار کمیسیون را بشرح زیر باستحضار میرساند:

۱- موضوع شکایت کارکنان شرکت بیمه ایران و عدم اجرای ماده ۵ مقاله نامه که بین وزارت بهداری و شرکت بیمه ایران مبادله شده و با تشکیل جلسات متعدد توضیحات مکرر هنوز نتیجه مطلوبه بدست نیامده است.

۲- شکایات کارکنان مجلس شورای ملی راجع به اراضی قیطریه که در گزارش قبلی مشروحاً باستحضار رسید ولی تاکنون رفع شکایت و مشکل نشده است.

۳- شکایات مالکین اراضی محدوده شهر اصفهان که باتمام تلاشها و جلسات مکرری که با حضور نمایندگان شهرداری و وزارت تعاون و امور و مستاه و نمایندگان شکایت تشکیل گردید تاکنون نتیجه قاطعی بدست نیامد و اهالی اصفهان در طلب حقوق خود بشکایت ادامه میدهند. در این مورد گزارشی تقدیم مقام عالی ریاست مجلس گردید که قرار شد با حضور جناب آقای نخست وزیر و وزیر تعاون و امور و مستاه این شکایت مورد رسیدگی قرار گیرد.

۴- شکایات متوالی و مکرر محکومین مواد مخدر میباشد که هنوز ادامه دارد و منتظرند که از طرف دولت نسبت بخواسته آنان توجه و عنایت بیشتری مبذول گردد که در این مورد یادآورهای لازم شده و مرتباً موضوع دنبال میشود.

۵- دادخواهی داروسازان پراتیکی است که وزارت بهداری بعد از مذاکرات پی گیر و مفصل که

۱۰- موضوع شکایت صاحبان کارخانجات آجر ماشینی نیز به نوعی حل شد که شهرداری موافقت نمود. نسبت بکامیونهای که داخل شهر تهران میشوند عوارض دریافت نماید و نسبت بسایر کامیونها مزاحمتی جهت دریافت عوارض بعمل نیاید و باین ترتیب رفع شکایت گردید.

۱۱- در مورد شکایات ماماهاى تحصیل کرده آلمان اقدامات بی گیر و مؤثری انجام گرفت و وزارت علوم و آموزش عالی موافقت و اعلام داشته است که مدارک آنان در شوراب عالی فرهنگ مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت و باین ترتیب مشکل آنان حل خواهد شد.

۱۲- از نانواها که شکایات متعدد نموده بودند بطریقی رفع شکایت گردید که دیگر از تکرار شکایت خودداری کرده اند.

۱۳- در مورد زندانیان ثبت و دادگستری اقدامات دامنه داری معمول گردید که تعدادی به نتیجه مثبت رسیده و بقیه نیز در دست اقدام است.

۱۴- در مورد شکایت شرکت سهامی ام - ام موضوع مورد مطالعه قرار گرفته و در جلسات مکرر روی این شکایت مذاکرات لازم بعمل آمد و موضوع در شرف انجام و خاتمه است.

۱۵- تقاضای ارجاع شغل و شکایت از بیکاری است که خوشبختانه در چند ماهه اخیر کاهش یافته و مواردی هم که به کمیسیون عرایض شکایت شده در اسرع اوقات

اقدام و به وزارتخانه مربوطه یا مؤسسه ذیربط اعلام شده است که نسبت به آن مورد رسیدگی و اقدام نمایند.

۱۶- چند مورد از شکایات سابق که در گزارش قبلی باستحضار رسید با اقداماتی که از طرف کمیسیون عرایض بعمل آمد به نتیجه مثبت رسید و رفع شکایت بعمل آمد که ناچار در این گزارش از آن موارد یاد نشده است.

بطور کلی از مجموع شکایات و درخواستهایی که بکمیسیون عرایض رسیده نسبت بتمام موارد اقدام فوری و عاجل بعمل آمده و همه آنها در جریان رسیدگی روز قرار دارد و مرتباً از طرف کمیسیون نسبت به اعلام نتیجه آنها یادآوری لازم بعمل میآید.

خوشبختانه با همکاری صمیمانه اعضای کمیسیون عرایض و کوشش کارمندان اداری کمیسیون و نمایندگان مسئول وزارتخانهها و دستگاههای اجرائی کشور که با نهایت صمیمیت و علاقه و در کوتاهترین مدت ممکن موارد شکایت را رسیدگی مینمایند انتظار میرود که کمیسیون عرایض بتواند بیش از پیش در انجام امور ارجاعی موفقیت بیشتری کسب نماید و در رفع شکایت مردم و تأمین رفاه و آسایش آنان کوشا و ساعی باشد.

باتقدیم احترام

رئیس کمیسیون عرایض مجلس شورای ملی

فضل الله کاسمی